STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
NO. 04904

TSVEY VELTEN

Ezekiel Brownstone

*Permanent preservation of this book was made possible
by the Morris P. Leibovitz Foundation
in memory of
Sarane G. Leibovitz*

THE MAX PALEVSKY
YIDDISH LITERATURE COLLECTION

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS

NATIONAL YIDDISH BOOK CENTER
AMHERST, MASSACHUSETTS
413 256-4900 | YIDDISH@BIKHER.ORG
WWW.YIDDISHBOOKCENTER.ORG

•

MAJOR FUNDING FOR THE
STEVEN SPIELBERG DIGITAL YIDDISH LIBRARY
WAS PROVIDED BY:

Lloyd E. Cotsen Trust
Arie & Ida Crown Memorial
The Seymour Grubman Family
David and Barbara B. Hirschhorn Foundation
Max Palevsky
Robert Price
Righteous Persons Foundation
Leif D. Rosenblatt
Sarah and Ben Torchinsky
Harry and Jeanette Weinberg Foundation
AND MEMBERS AND FRIENDS OF THE
National Yiddish Book Center

•

The *goldene pave*, or golden peacock, is a traditional symbol
of Yiddish creativity. The inspiration for our colophon comes from
a design by the noted artist Yechiel Hadani of Jerusalem, Israel.

The National Yiddish Book Center respects the copyright and intellectual property rights
in our books. To the best of our knowledge, this title is either in the public domain
or it is an orphan work for which no current copyright holder can be identified.
If you hold an active copyright to this work – or if you know who does –
please contact us by phone at 413-256-4900 x153, or by email at digitallibrary@bikher.org

צווײ װעלטען

אנגעװארפענע בלומען

פון

יחזקאל א. מ. בראנשטײן

זון און בענקשאפט

פון

מרדכי מילער

ארויסגעגעבען פון

פארלאג „װיניפעג"

װיניפעג, קענעדא

1919

גערדוקט ביי די פיפלס פרינטינג קא., לטד., 982 מיין סט., וויניפעג.

Copyright 1919
By
Isaac A. M. Brownstone
&
Max Miller

יחזקאל א. מ. בראנשטיין.

אנגעוואָרפענע בלומען.

אסתר'ן מיין שוועסטער; — מיט אכטונג געווידמעט

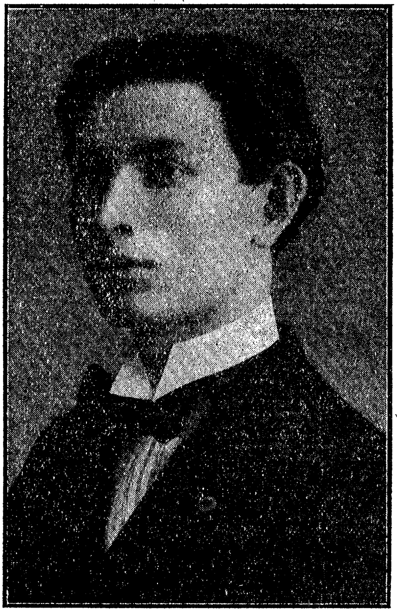

איך האָב זיך ביי קיינעם געלערענט,
מיט זיך בלויז גע'חבר'ט אליין;
א נעץ זיך אליין אויסגעשפונען
געלאָזט זיך אין וועג אליין געהן.

צו אייך

ניין, איך בין ניט פריה געקומען.
ס'האָט מיך ווער אין צייט געבראכט,
גאָט האָט מיר געהייסען ריידען
ווייזען אייך דורך מיר זיין מאכט.

און מעגט איהר אויף מיר לויערען
מיט דער קראפט פון בייזען ווינט,
וועט מיין וואָרט צו אייך זיך טראגען
ווי די פייל פון בויגען שווינד.

און עס וועט מיין וואָרט אייך טרעפען
ווי דאָס ליכט אויף יעדען ארט.
פאר דעם וואָרט פון גאָט פארהיטען
קאָן דער מענש זיך דאָך ניט פאָרט.

ווינטער.

קאַנאַדער ווינטער

1

מאַהלען בוימער
אויף די שויבען
זיך אין ליכט פון טאָג;
רויזען באַקען
זיך אין דרויסען
ווען אין גאַס זיך יאָג. —

ריהרט א האַנט דיר
אָן דיין פּנים
פריהרט אין דיר דיין בלוט;
זעהסט ניט קיינעם
דאָך עס אַרט דיר;
שעלטען האָסט קיין מוט.

געהסט א בייזער
מיט דיין צאָרען
ווייסט דערפון דעם מיין:
ס'האָט דער ווינטער
דיך באַצוואונגען
קאָנסט קיין חכם זיין.

2

גיסט די זון מיט
קאַלטע שטראַהלען
וואַרימט ניט קיין וויל;
רעגט אין האַרץ זיך
וואָס פאַרבאָרגען
צאָרענסט דו מיט גאַל.

בלאסט א גליער זיך
אויף דיין פּנים,
פאלט פון אויג א טרערהר.
רייבסט מיט שניי זיך
איין דאָס פּנים:
אויף דעם הארץ איז שווער.

קיהלט א פינגער
פון דיין האנט דיר
און דיין פוס אויך פריהרט;
פרעסען דיינע
ליפּען, בייז זיך
און דיין הארץ דיר קיהלט.

3

לויפען מענשען
טאנצען שפּרינגען
איילען זיך, א שרעק.
שטיל אין דרויסען:
קיינער טרייבט ניט.
לאנג איז איצט דער וועג.

פון די קוימענס
שלענגלען רויך'ען
זיך ארויף אין הויך.
מענשען־קינדער
ציטער־שאָטען
פאָלגען נאָך דעם רויך.

פלאמען באקען
שלאָגען הערצער

פֿאַלען בליקען ווייט,
ס׳ווילט זיך זיצען
ביי אַן אויוועז
וואַרימען אַ צייט.

4

ווייס׳ט די ווייטקייט
זיך אַ וואונדער,
דרויסען געהט אַ שניי.
פֿאַלען פֿערעל
זינגען שטערען
שטעה און קוק אויף זיי!

לויפֿט אַ שליטען
פֿאַר די אויגען
כאַפּ זיך ׳היין אַרויף;
געהען מיידלעך
וואו שפּאַצירען
נעהם זיי אויך אַרויף.

ווינטער־בלומען
זיינען גוטע.
ריים וויפֿיעל דו קאָנסט,
פֿרעג ניט קיינעם.
טו וואָס גלוסט דיר
ווען אין וועג דו שפּאַנסט.

5

געהסט אין דרויסען
זעהסט ניט קיינעם
און דו שפּירסט אַ קעלט:

קלאָהרער הימעל
ווייסער שניי
זויבער ריינע וועלט.

אומבאמערקבאר
פּרעסט זיך צו ווער
צו דיין ווארים־לייב;
נעהסט און טראכסט זיך
וועגען עפּעס
מערקסט ניט דעם וואָס שרייבט.

פּלוצים ציטערסט
אויף אין פיבער
וואָס האָט דיך באריהרט;
פאלסט אנידער
אויף דער ערד שטיל
און דו ווערסט פארפריהרט.

6

נעהסט ארויס אין
נאס, א יונגער,
קומסט א גרויער צ׳ריק.
האָסט געעלטערט
זיך אין דרויסען
אין איין אויגענבליק.

דיינע ווייטע
בליקען פאלען
אין דער ווייסקייט וואו;
אין דעם שניי זיך
טוסט פארלירען,
בענקסט ניט מעהר נאָך דיר.

ס'ווינקט די ווייטקייט
מיט איהר שימער
דורך טויזענט אויגען.
דו פארגעסט זיך
אין דיין קומער,
וואָלסט איצט וואו געפלויגען.

7

אין דער ווייטקייט
וואָלסט געפלויגען
זוכען גאָט'ס א בליק;
אין דער ווייסקייט
בלויז זיך באָדען
איז פאר דיר א גליק.

קוקסט פארגאפט אויף
גאָט'ס גרוים וואונדער,
וואונדערסט זיך א צייט:
ווער אזוינס, מיט
פּערעל רעגענט
פון דער הויכער ווייט?

און עס שלאָגט, דיין
הארץ איצט פעסטער,
לאָזט זיך ווייט אויעק:
קומט א מיידעל
דיר אנטקעגען
נעהמט צו אלץ אן עק.

8

בלאָזט א פראָסט־ווינט
שמייסט מיט ריטער

דיר אין פּנים גלייך;
שטעכען נאָדלען
דיינע גליעדער
אָהן א שיעור א סך.

אויף דיין קאָפּ, דיין
היטעל בלאָזט זיך
ווער באריהרט די האָהר
ס'איז דער פראָסט־ווינט —
טראכסט דו שטיל זיך,
אלץ פאר דיר איז קלאָהר.

ברענגט דער פראָסט־ווינט
דיר א שטימע
ערגעץ וואו פון ווייט,
פאלט דיר איין, דאָס
איז א קרבן
וואָס בעט הילף און שרייט.

9

רוהט די נאכט זיך
אין איהר דרימעל
חלום'ט פון וואָס שעהן.
שפּרייט דער פראסט זיך
שטיל זיין נעץ אוים
זילבער־וויים א חן.

וואכט די נאכט אויף
פון איהר דרימעל
וואונדערט זיך א צייט:
ערשט געוועזן איז
יעדער יונג נאָך
צינד שוין אלטע לייט.

לאכט דער פראסט זיך
הויך פאנאנדער:
נאכט, דו ביזט א נאר!
בויג דיין קאָפּ פאר
מיר, דעם זקן,
איך בין איצט דער האר!

10

שטעהען ביי׳ם קאָרנער
מענשען פיעל
ווארטען אויף א קאר,
קנייטשען גליעדער
זיך צוזאמען,
קוקען אויגען שטאר.

שלאָגען זיי, א
פוס אין צווייטען,
ציטערען פון קעלט.
ציהט א בענקשאפט
זיך פון הארצען
שטעלט א קאר, זיך שטעלט.

שטופּט פאראויס זיך
יעדער איינער,
וויל צו ערשט אריין;
פאלען קלינגערס
פון די הענט נאָר
מאכט מען פריי א שפאן.

אויף דעם סקייטינג רינג

1

פלאמען ליכטער
רונד ארום דעם
פלאכען „סקייטינג רינג״;
יאגען פּאָרלעך
רונד ארום זיך
אין געזאנג זעהר פלינק.

שטעהען מיידלעך
ביי די ברעגען,
קוקען שטאר פארבענקט:
ווער א יונגער
בחור קומען
דאן א בליק איהם, שענק.

ווער ער קלייבען
אוים די שעהנסטע
מיט איהר פלינק אוועק;
ווערען פאלען
קנאה־בליקען
פיעל אויף זיי א שרעק.

2

ס'עפענט די טיר
און פארמאכט זיך
נייע קומען אָן.
די וואָם גליטשען
זיך פון לאנג שוין
ווארימען זיך אָן.

שטעהט א מיידעל
ביי דעם אויווען,
ווארימט זיך די הענט;
גליטשען זיך אויף
איהר פיעל בליקען
דורך די מענער־ווענט.

געהט א בחור
צו א דרייסטער
באָט איהר אָן, ארויס;
גלייכט זי אויס די
האָהר זיך רויטלענד,
געהט מיט איהם ארויס.

3

פאלט א „לערנער"
ברעכט דער ריטעם
אלע לאכען פריי;
קומט א פרעמדער
ריהרט דיין נאָז אָן,
גליטשסט דו זיך אויפסניי.

פרוי־געלעכטער
ליבעס־בליקען
פאָלגען נאָך מיוזיק;
מיוזיק־טענער
וויגען איין דיך
אין א טרוים פון גליק.

דרעהסט זיך אויף דעם
„רינג" א פרייער:

ווער איז צו דיר גלייך?
דיינע בליקען
פאלען שטאָלצע
אויף דעם קלאָהרען טייך.

געסט

ברענט אין שטוב א
פייערל זיך,
ווארימט זיך די טהעע;
ווארטען טישען
פול מיט עסען
קומען געסט צו צוויי.

גיסט די מאמע
טהעע אָן יעדען,
פייערט זיך א פרייד;
שטיפען יונגע
לאכען אלטע
אין דער נאכט זעהר שפעט.

זעגענט זיך א
יעדער איינער
ווינשט: א גוטע נאכט, —
פאַאָרען אלע
זיך צוזאמען,
ווערט די טיר פארמאכט.

שנייעלאך און קינדערלאך

פאלען שנייעלאך אָהן צאָהל
פאלען צו דער ערד,

דעקען צו די גלידערלעך
פון דער מאמע ערד.

לויפען וואו, אָה קינדערלאך
וואו ארום אין גאס;
ווערען זיי פון שנייעלאך
איינגעהילט אין בלאס.

שפּילען זיך די קינדערלאך,
שפּילען זיך אין שניי
ציטערען די גלידערלאך
מיר זאָל זיין פאר זיי.

אוים דער וועלט פון אלע וועלטען.

דעם אנדענק פון י. ל. פרץ געווידמעט.

אויס דער אייביגקייט

1

איך בין דער ווינט
פון לעבען,
אונבאגרענעצט איז מיין מאכט.
כ'ריים די שינדעל
פון די דעכער,
פון דעם טיפעל מיין הארץ לאכט.

מיין שפראך
איז דונער־קראך
וואס שטורם'ט אויף די וועלט;
כ'דיען ניט קיינעם,
זיך אליין נור,
קינדער שלעכטע איך פארשעלט.

שלעכטע פרוכטען
איך פארשנייד,
שווין ניט קיינעם דאָ און דאָרט.
איך לאָך זיך אוים
פון יעדען איינעם,
טרעף דעם שקר אויף זיין אָרט!

און טרעפט צומאָל
א בייזער דאָרען
אויף מיין לאנגען ווייטען וועג, —
שנייד איך איהם
אראָפּ מיט צאָרען,
פרעג ביי קיינעם צי מען מעג.

עס איז פון שטאָל
מיין ווילען געקנאָטען,
כ׳טו וואָס מיר אליין געפעלט,
איך בין אזוי
פון זיך געבוירען,
קיינער מיר דעם וועג פארשטעלט.

2

פאר מיינע אויגען
וואכען דורות,
ריזעלט זיך דער טאָג אוועק;
כ׳בין מיט אלץ
צענויפגעוואקסען,
וויים פון צוים ניט און קיין ברעג.

ס׳איז די וועלט
פאר מיר באשאפען,

מיט די רוימען פון דער ווייט.
אלעס טוט
פאר מיר זיך בוקען,
אויף זיין אָרט און אין זיין צייט.

איך בין דער שטאָלץ
פון אלע וועלטען,
פון דער געטליכקייט די קרוין.
עס דיענען די
מזלות מיר
אָהן א דאנק און אָהן א לוין.

3

עס שפייט מיין הארץ
מיט פייער־גאל
דעם שקר אין זיין פנים;
עס רייסט מיין שפראך
די מאסק׳ ארונטער,
פון נביאים פון נאראנים.

מיינע ארעמס —
א פרוכת;
איבער דיר איז, וועלט פארשפרייט.
אונטער מיינע פליגעל,
שקר,
קאָן ניט בויען זיך קיין נעסט.

פון די אייגען מיינע
קוואלען
גיסען ברייט זיך אוים אין וועלט;
שטראמען ווייטע

פון זיי ציהען
וואָס פארניכטען מענש דיין צעלט.

4

פעלזען־הארץ מיין,
שלאָג מיט שטורעם,
טראָג פאנאנדער הויך גאָט׳ס וואָרט;
פורכט פאר קיינעם!
דו ביזט הערשער:
יאָג ארויס דעם שקר פאָרט!

זעה איז הימעל
שווימט אָ זון זיך.
העל ארום באהערשט די וועלט;
גאָט האָט הארץ
נעקרוינט אלס זון דיך
צו באהעלען איהם זיין וועלט.

שלאָג־זשע פעסט,
רייד הויך און מוטיג;
ב׳יזט פון לעבען דאָך די קרוין
דיינע ווערטער, —
פייער־צונגען
דאָך פארניכטען יעדען צוים.

5

אויגען מיינע,
זעהט דעם חורבן
אויף דער וועלט וואָס איז געשעהן, —
טרעהרען קאָנען

מיך ניט טרייסטען:
אַלץ זאָל ווערען ווי געווען.

ווען זיין וועלט
האָט גאָט באשאפען,
און זיין מייסטער־ווערק געזעהן, —
איז אן אומעט
איהם באפאלען
ס'האָט געפעהלט ווער איהם פארשטעהן.

איז איהם איינגעפאלען
שאפען
זיך א בריאה א געשטאלט,
וואָס זאָל שעצען
זיין מלאכה
פון זיין גרויסער קינסטלער האנט.

האָט זיך גאָט
דעם מענש באשאפען,
לויט דעם מוסטער פון זיין „איך",
האָט זיין ווערק
איהם איבערטראפען
און פארפאָלגט זיין אייגען־איך.

האָט געצאָרענט
הויך גאָט'ס ווילען,
גאָרניט האָט זיין הארץ געשטילט;
האָט ער בייז
זיין ווערק פארדאָרבען, —
האָט זיין צאָרען איינגעשטילט.

6

און חרטה
האָט באַקומען
אויף זיין לעצטער טאט דער בורא,
ווען ער האָט
געדענקט דעריבער
איז באפאלען איהם א מורא.

האָט ער אלע
זיינע ליכטער
הערליך אָנגעצונדען שטיל,
און געדולדיג
זיך גענומען
צו זיין אלטען־נייעם שפּיעל.

און געשאפען
האָט דער בורא
זיך דעם מענשען אויף דאָס ניי,
אין די נייע
וועגען זיינע
איהם געלאָזען געהן זיך פריי.

דער זוכער

דראַמאַטישע פּאָעמע אין איין אקט

פּ ע ר ז אָ נ ע ן:

דער זוכער. א מאַן פון א יאָהר 28. מעלאַנכאָליש אויף דעם פּנים — עלטער לויט די יאָהרען.
די נשמה. פּערזאָניפיצירט לויט דעם פּינקטליכען אויסזעהן פון דעם זוכער.
דער פרעמדער. א מיסטישע פּערזאָן פון גרויער־יונגען עלטער.
דאָס וויסען. א פאַנטאַסטישע זקנה פון א יאָהר 60.

ביינאַכט. צווישען ברעג פון טייך און וואַלד. שטורמדיג אַביסעל. דער הימעל פאַרוואָלקענט. דער וואַלד רוישט. דער טייך ברויזט מיט שטורעם. עס הערט זיך פון וויטען דאָס בילען פון הינט. אויף דער נידער־הויד, פון ברעג טייך, ליעגט דער זוכער מיט'ן פּנים צום וואַלד און דרימעלט. אַרום ברעג פון וואַלד זעהט דער „זוכער" איז חלום זיך אַליין, א וואַכעדיגען מיט „דאָס וויסען" אומשפּאַצירען.

דאָס וויסען.

אַזוי ווערט דער טאָג פון נאַכט געבוירען.
אַזוי פיהרט פון תמיד זיך אויף די וועלט.

די נשמה.

דאָס באַפרידיגט, אָבער, אַלץ ניט מיין נשמה.
דאָס שטילט נאָך ניט איין מיין ברויזענד געמיט.

דאָס וויסען.

דעם סוד, אבער, נאָך וועלכען דיין נשמה גאַרט.
וועט מיין פּערזאָן דיר קיינמאָל ניט ענטדעקען.

די נשמה.

דאך ווי זיכער יעדען טאג די זון געהט אויף,
אזוי זיכער וועל איך, נאך דעם סוף זיך יאגען.

דאָס וויסען.

יאגענדיג זיך, אבער, נאך דעם גרויסען סוף,
מוזטו זיך דאך, זוכער, אנשלאגען אן מיר.
און מיין מאכט איז, ליידער, ווי דו ווייסט באגרעניצט

די נשמה.

מעג דיין מאכט באגרעניצט זיין ווי מעגליך,
קימערט, עס וויסען, מיך ווייניג—איך זאג.
ווייל דו ביזט איין וועג די לעצטע וואפע,
מוז איך אומבאדינגט דיך אויך באצווינגען
און מיט דיר, אויב מעגליך, מיין ציעל אויך ערךרייכען.

דאָס וויסען.

איך וויל דיר קיין שטיינער אין וועג דיר ניט לעגען.
דאך, זוכער, איך בעט דיך פאר מיר זיך ניט בויגען.

די נשמה.

איך בויג ניט מיין קאפ, זיי זיכער, פאר דיר
און טו איך עס יא, איז דאָס דאך פאר מיר.

דאָס וויסען.

אויב אזוי, טו זיי געבענשט מיר, זוכער,
און האלט דיין אויג אין וועג אויף מיר אליין.

דער זוכער ווארפט זיך דורך אין שלאף „דאָס וויל־
סען" און „די נשמה" טרעטען אפ אין וואלד. דער פרעמ־
דער טרעט אויף

דער פרעמדער.

טראגט זיך, וועלען, ווייט אוועק אין ווייטקייט,
הערט ניט קיינמאל אויף אין וועג זיך יאגען.
טרעפט איהר עפעס אן אין וועג דעם לאנגען
אין דער ווייט זאלט איהר דאָס ראש פארטראגען.

ער שלאָגט זיד אַז איז „זוכער“. דער „זוכער“ כאַפּט זיך אויף. פּויזע.

דער זוכער

אזוי ווי א חלום איז זי אויד פארביי.

דאָד וואָלט איד איהר וועלעז נאָד זעהז אויף דאָס ניי.

ער קוקט זיד אום. באַמערקט דעם פרעמדעז פארוואונדערט.

— און ווער ביזטו, דו אומבאַקאַנטער גרויסער?

דער פרעמדער קוקט פארגאַפט איז טייד און שווייגט.

דער זוכער

זאָג מיר, פרעמדער, זאָג איז נאַכט מיר ווער דו ביזט

וואָס האָט דיר אהער געבראַכט. זאָג מיר, פרעמדער.

מוזט!

דער פרעמדער.

אלץ קוקענדיג איז טייד.

איד ביז דער היטער פוז אלע וויטע צייטעז.

דער באַשטימער פוז די וועלטעז אלע גרויסע.

איד קאָז דייז וועלט אויף גיד איז וואָס אומבייטעז.

ווען מייז ווילעז זאָל נור, זוכער, זייז אזוי.

דער זוכער

נו, און ווען מייז אייגעז-ווילעז איז פארקעהרט?

דער פרעמדער.

מיט שפּאָט.

דייז אייגעז-ווילעז האָט פאר מיר קייז ווערט ניט:

עס פרעגט דיד קיינער וואָס מיט דיר צו טאָז.

דער זוכער

וואָס-זשע איז דייז ווילעז, זאָג מיר, פרעמדער, איצט?

דער פרעמדער.

מייז ווילעז איז, ענטדעקעז לעבענס-סוד דיר איצט.

דער זוכער

צו זיד אליין ערשטוינט.

עס קלינגט ווי א חלום. צי איז דאָס מעגליך?
נארען מיינע אויערען מיך איז נאכט ניט אָפּ?
אונגלויבליך. דאָך שווער איך: ס'איז ווירקליך אזוי.

דער פּרעמדער.

וואונדער זיך ניט. גאָט האָט מיך צו דיר געשיקט.
ווען דו ווילסט, אבער, דעם סוד איצט וויסען. —
מוזטו. זוכער, דאָך פון טויט געניסען.

דער זוכער

נאָכדענקענד

איך בין באַרייט מיט איין קליינעם באַדינג.
ווען לאָזט דעם סוד פאראוים מיר וויסען פלינק.

דער פּרעמדער

איך בין ניט קיין סוחר. וואָס דינגסט זיך מיט מיר.
אין טויט בלויז געפינען דעם סוד קאָנסטו דיר.
און ווילסטו צי ניט — דאָס מאכט מיר ניט אוים.
אלץ איינס מוזטו. זוכער. פון לעבען ארוים.

דער זוכער

איך וועל דאָך אויך שפּעטער דעם טויט ניט אנווערען:
טו לאָז מיך נאָך לענגער דעם לעבענס-שיר הערען.

פּויזע. נאָכדכענקענד. ווילד מיט האס און מיט צאָרען
נור אויב ס'איז אוממעגליך. טו בין איך באַרייט
אום יעדען פּרייז דעם סוד איצט געניסען.
אום ווידער ניט פאלען צו די פים דעם וויסען.

דער פּרעמדער

געה איז טייך אליין אוועק מיט גוטען.
יאָג זיך לאָך דיין אייגען-בילד דאָרט נאָך

און ווען דו וועסט אין טייך זיך דאָרט ווילד כאַפּען.
וועסטו זוכער, זיך דעם סוד דערוויסען.

דער זוכער

שטיל נאָכגעביג

איך בין באַרייט; אַליין, אַליין איך גייה
דעם טויט פאַר זיך, אַלץ איינס אַצינד איך זעה.

דער זוכער געהט אַ באַזיגטער מיט אַז אַראָפּגעלאָזטענ קאָפּ צום ברעג. ער וואַרפט אַ שאַרפען בליק צום הימעל. צו דעם גאַנצען וואַלד־אַרום און וואַרפט זיך ווילד אין טייך אַריין. דער פרעמדער שטעהט דערביי אומבאַוועגליך און זעהט דאָס אַלץ צו קאַלטבלוטיג.

מתנות פון בורא

אין דעם שפּיגעל־טיף פון לעבען
זעה איך שאָטענס גרויע פּיעלע
יעדער שאָטען זינגט פון האַרצען
פאַר דעם בורא תפילות שטילע.

און די שטילע תפלות שעהנע
טראָגען זיך אַרויף צום בורא;
וואו מלאכים ווייס־געקליידטע
טיילען זיי איהם צו מיט מורא.

און דער בורא פון די וועלטען,
נעהמט די תפילות אויף מיט ליעבע.
פון די אויגען זיינע, טרעהרען
פאַלען שטיל אַרונטער טריעבע.

פון דעם הימעל־טיף, דעם בלויען,
נידערען אַראָפּ די טרעהרען.
טרעהרען זיינען, די מתנות,
וואָס דער בורא שיקט אין וועלטען.

אייביגקייט

מיט׳ן קאָפּ אין הויך פון עטהער,
שוועב איך, אייביגקייט, ארום.
דאָ און דאָרט הויכט מיין אטעם,
וואָס באפייכט דאָס לעבען שטום.

מיינע וואָרצלען — ריעזען־גייסט,
בליהען וואקסען איבעראל.
כ׳בין פארגאנגענהייט און צוקונפט,
שעפּפערישער וועלטען־אל.

כ׳האָב קיין אָנהויב ניט, קיין סוף,
כ׳בין די ווירקליכקייט אליין.
לויטער קראפט, גייסט און ווילען
אין מאטעריע געשעהן.

מיין שפּראך איז ווינט, גלוט ז׳לאווע
רעגען און היץ, קעלט און שניי,
פריהלינג, זומער, הערבסט און ווינטער,
רעדט פון מיר ארוים דורך זיי.

כ׳בין אין אלע צייטען איינע,
כ׳האָב מיין וואוינונג דאָ און דאָרט.
טויט און לעבען בין אינאיינעם,
כ׳וויים פון צייט ניט און קיין ארט.

ווען די שטונדע האָט געקלונגען

ווען די שטונדע האָט געקלונגען
און פמליא של מעלה
האָט א לויב צו גאָט געזונגען,
האָט גאָט אין הויך, אזוי געזאָגט:

זונען־שטראהלען, קינדער מיינע,
לאָזט אין וועג זיך גיך אוועק,
צו מיין קנעכט אין שטיבעל קומען,
דאָס זאָל זיין בלויז אייער צוועק.

און איהר זאָלט אין ליכט איהם הילען,
ווארימען א לאַנגע צייט:
ווי דאָס ווינקען פון דער צוקונפט
וואָס וויברירט זיך פון דער ווייט.

האָט די זון זיך שטיל געזעגנט
מיט איהר נאכט־געלעגער שעהן
און צו מיר זיך זאכט געלאָזען
און געקומען שנעל צו געהן.

האָב איך פלינק ערוואכט פון חלום,
אָנגענומען זיך מיט מוט
און דער וועלט געלאָזען הערען
ווי עס זידט מיין פייער־בלוט.

די יאָהרען

ד'יאהרען זיך לויפען און פליהען,
אומגעשטערט פון יעדער מאכט.
ס'ווייסט די צייט ניט פון קיין רוהען,
ס'קומט נאָך יעדען יאָהר א נאכט.

און די נאכט־נעבלען, — זיי וועבען
אויס א יאָהר א ווייסען שעהן;
און עס וואקסט א נייער שטרעבען
מיט דעם יאָהר וואָס קומט צו געהן.

אוים דער צוקונפט

דער האס איז פארשוואונדען
פון מענשען צו מענשען,
די וועלט איז שוין מעהר ניט קיין שטאל.
און יעדער באזונדער
מיט שטארקער ליעבע בענשט
די אלע וואס טרינקען פון קוואל.

די אלע וואס טרינקען
פון איין קוואל צו זאט שוין,
זיי שמייכלען גאר אלע אצינד
עס האט זיי דאס לעבען
דאך ענדליך דערהויבען
צו לעבען א לעבען אהן זינד.

וועלט און מענש

די וועלט איז א מבול
דער מענש איז א תיבה
דאס לעבען — אין הארצען ביי איהם.
דאס לעבען — א שטורעם,
וואס בויט און פארניכטעט
פון לעבען דעם אייגענעם חלום.

דער חלום, — ער וועבט זיך
פון אייגענעם הארצען.
און געהט פון זיך ווייט ניט אוועק;
מיר זיינען דער חלום,
די בויער, צעשטערער
פון לעבען דער איינציגער צוועק.

איך האָב מיינע וואָרצלען

איך האָב מיינע וואָרצלען
אין אוראַלטע צייטען,
עס קאָן ניט דאָס לעבען
מי׳ן אויסזעהען פאַרביטען.

איך טראָג ווי א ווינט זיך
אין אַלע מקומות;
און שטעק אָן די פעלקער.
מיט מיינע חלומות.

די צייטען

עס סוד׳ן זיך די צייטען
דער עבר און ציינד.
דער עתיד ווינקט ליעבליך
צום לעבען דיך בינדט.

דאָס לעבען עס דרעהט זיך
אהין און אהער;
עס פיהרט דיך און פיהרט דיך
וואוהין ווייסט ניט ווער.

נאכט־געזאנגען.

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט.
בלייב איך עלענד
מיט מיין שאָטען.
פון די אויגען קייקלען שטיל זיך טרערן
זיצענדיג אליין.
קיינער אָבער קיינער
הערט ניט מיין געוויין.

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט
און מיין בענקשאפט
טראגט זיך וואו אוועק.
צו די אויערען מיינע
טראגט פון וואו זיך א געזאנג
און איך שיק א תפלה
צו דעם בורא לאנג.

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט
ווי דער חלום
פון א קינד:
פאר די אויגען טראגען זיך געשפענסטער
לאָזענדיג נאָך זיך א שרעק.
ווילט פאר מורא זיך וואו פליהען
קאָן איך טרעפען ניט קיין וועג.

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט
און אין דמיון

ווערן זיך געדאנקען פריי.
פאלען מיינע בליקען ווייט
זוכען עפעס וואו,
טרעפען זיי אליין מיך אן:
נאר, אט דאס ביזט דו!

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט
און איך גאר
מיין מיידעל איצט צו זעהן,
עפענט זיך די טיר א שטילע
קומט עמיץ צוגעהן,
גלויב איך ניט די אויגען מיינע
און פארגעה זיך אין געוויין.

עס פאלט שוין ווידער צו די נאכט
ווילט זיך ווּיסען
גאט דיין סוד.
געה איך אויף דעם פעלד ארוים,
זוך דיך וואו ארום
טרעף איך דיך אין וועג ניט אן
צארן איך און שטום.

ביינאכט

ביינאכט
ווען עס שפרייט
די צפון־ליכט זיך שטיל פאנאנדער
און עס רוהט
שוין יעדער אויף זיין בעט,
לאז איך זיך
ארוים א שטילער
מיט א בענקשאפט אויף דעם וועג

און איך שיק צום בורא
פון מיין הארצען א געבעט.

ביינאכט
ווען ליכט און שאָטען
קושען זיך מיט ליבע שטארק צענויף,
און אלץ וואָס איז דערהויבט זיך
אין דעם חלום־רייך פון טרוים
צו דער עהרליכקייט
פון אייביג־זיין,
שלאָגט מיין הארץ
מיט ריזען־קראפט
פרואוו איך ברעכען שיקזאל'ס צוים.

ביינאכט
ווען טרוים און ווירקליכקייט
גיסען זיך אין איין'ס צונויף
און עס רעגענט פון דער הויך זיך
שטיל א נאכט־געדיכט,
וואָס מאָלט אין חלום יעדען מענשען
אוים א וועלט
פון לויטער זון,
טוט דער בורא זיך ענטדעקען
צו מיר אין זיין גאנצער ליכט.

אין נאכט

הימעל־ליכטער, דימענט־שטערען
זינגען שטיל אין נאכט א ליעד.
די לבנה שיינט מיט צויבער
ווערסט אין נאכט גאר געהן ניט מיעד.

איך געה און שלאָג זיך אָן אָן וואלד
כ'בלייב פארגאפט דאָרט פלוצים שטעהן.
ס'תפלה'ן איצט די בוימער שטילע,
ווילט זיך תפלה'ן אויך ניט געהן.

פאל איך אויף די קניה אנידער
מיט דעם פנים צו א בוים;
שיק צום בורא הויך א תפלה
וואָס פארוויגט מיך אין א טרוים.

אין פארק

1

עס זיינען די מענשען
זיך לאנג שוין צעגאנגען
געבליבען דער פארק איז זיך עלענד אליין;
עס זיינען פאר'עלענדט
די בענק זיך געבליבען
דער וואכמאן טוט לענגער אויף זיין וואך ניט שטעהן.

אין עלענד די וועגען
אלעען געבליבען;
די לאָמפען ניט לייכטען, ס'איז פינסטער אין פארק.
דו זעהסט ניט קיין מענשען
דיר דוכט: ניטאָ קיינער
דאָך הערצער וואו שלאָגען אצינד דאָ זעהר שטארק.

2

כ'ליג ביים ברעג פון טייך, באוואונדער
שטיל אין הארצען איצט גאָטס וועלט.

אך, ווי גוט ס'איז רוהען איצטער
ווען דער מענש דיר דאָס ניט שטערט!

כ'ליעב צו זעהן פון דער לבנה
שטראהלען בלייכע אין דעם טייך,
ווען זיי ציטערען אין וואסער
איז מיין פרייד צו קיינעם'ס גלייך.

כ'ליעב צו הערען אויך דעם ניגון
פון די בוימער־תפלות שפּעט.
וויגען צווייגען זיך מיט שטורעם
דוכט מיר: גאָט אליין דאָס רעדט.

3

שא שטיל. עס הערשט די נאכט.
דער טייך זיך וויעגט א וואונדער;
מיט דער ברוסט ארויף צום הימעל
ליג איך איצט און טרוים א וואונדער.

הער זיך איין: עס רוישט דער וואלד,
די גראזען שטיל זיך וויגען.
עס טראגט פון וואו זיך א געזאנג
ווי גוט איז דאָ איצט ליגען!

4

שא שטיל. א מיידעל לאכט.
ניט פארשוועך די היילינגקייט פון לעבען.
אין דעם חושך פון דער נאכט
איז דער ליבע גוט זיך איבערגעבען.

5

עס הערט זיך א גערויש פון ווייט.
דער טייך וואכט אויף מיט שטורעם.
דאָ און דאָרטען וויקעלט אויס
א פּאָארעל זיך פון חלום.

אין נאכט

א מיעדער בין איך צו מיין בעט צוגעפאלען
געגארט נאָך אביסעלע רוה;
איך האָב מיינע אויגען געפּרואווט שטיל פארמאכען
דאָך ווער האָט געזאָגט: ס'איז נאָך פריה.

עס האָבען די אויגען געוואָלט זיך ניט שליסען
דער דמיון געוועבט א געדאנק.
עס איז מיר אן אומעט באפאלען א בייזער
איינשלאָפען געקאָנט האָב ניט לאנג.

א חלב'ן ליכטעל האָב איך אָנגעצונדען,
א פעז אין דער האנט געכאפּט שווינד;
עס האָבען געדאנקען זיך הערליך געפלאָסען
אין נאכט מיר געבוירען א קינד.

נשמות.

דער זקן

אין די צוקונפט־האָריזאָנטען
זעה א זקן איך וואָס שטראהלט:
זיינע אויגען שמייכלען ליעבליך
און פון זיי קיין טרעהר ניט פאלט.

היימיש איז מיר זעהר זיין שמייכעל
און דער אויסזעהען זיינער גאָר,
דאָך צו זאָגען ווער ער איז דאָס
מיר איז שווער, איך קאָן ניט קלאָהר.

„ווילסט דו, זקן ברענגען 'הין מיך
אין דיין אלטער היים צוריק,
ווייזען מיר פון וואו דו קומסט,
לאָזען פאלען דאָרט מיין בליק?"

פרעג איך שטיל דעם זקן מיינעם
און ער נעהמט מיך ביי דער האנט;
און מיר לאָזען זיך אין עבר
וויט אוועק שטיל זאלבענאנד.

דאָ ווייזט דער זקן מיר און זאָגט —
בין איך געבווירען אין נויט
ז'לעבען זיך אימער געוואונשען
צ'ווערען געטראָפען פון טויט.

איך קוק זיך ארום איבעראל,
אלץ איז היימיש מיר באקאנט;

ס'קלאפּט דאָס האַרץ און זאָגט אין קלעמען:—
האָסט אין עבר אויך א האַנט.

דאָך ווי פרעמד אין מיינע אויגען
איז מיר אַלץ איצט אָט דאָ
— ווען בין איך א דאָ געוועזען
זאָג מיר, עבר ווען און וואו?

כ'האָב דעם זקן'ס בליק באַגעגענט,
פאַר זיך אַליין אַצינד דערשראָקען;
אין איהם האָב איך אַצינד דערזעהן זיך,
זיך אַליין אין איהם דערקענט.
דאָס בין איך אַליין דער זקן
וואָס בין זיך דער צוקונפט פרעמד.

משה

ס'וויעגט דער ניל איהם איין אין חלום
טראָגט איהם ווייט פון ברעג אוועק;
און דער קלאָהרער בלויער הימעל
קושט אַרויס פון האַרץ זיין שרעק.

ווייכע ווינטען, הימעל־קינדער
הילען איין אין ליכט זיין גוף;
און די זונען־שטראַהלען הייסע,
קושען איין אין איהם גאָט'ס רוף.

„דאָ אין לאַנד פון פּיראַמידען
קרעכצען דיינע ברידער קנעכט;
און פון חושך ברעכען הערצער
צאַנקט ישׂראל ווי א ליכט.

דיינע ברידער, מיינע קינדער,
האָבען ווען א גאָט געהאט;
האָבען זיי אין איהם פארגעסען
האָט דער זעלבער זיי פארשפּאט.

דאָ אין גלות זיין פאר'משפט
האָב איך זיי א לאנגע צייט;
צו דערלייזען מיינע קינדער
רוף איך משה דיך פון ווייט.

משה'ס קעסטעל וויעגט צום ברעג זיך,
ברענגט דער וועלט פון וואו א ליכט;
און דאָס ליכט עס דרינגט אין הארצען
טיעף אריין א גאָט־געדיכט.

און עס וואכט דאָס פאָלק ישראל.
משה'ס וואָרט דאָס שטורמיש וועקט
און עס וואנדערט אוים פון גלות
לאָזענדיג נאָך זיך א שרעק.

דער לעבעדיגער מאָדעל

איך בין ניט קיין מאָדעל
פאר יענעם געבוירען;
איך האָב דערפון קיינמאָל געוואוסט.
עס האָט מיך די נויט בלויז
דער צו בייז געטריבען,
מיין שעהנקייט, אָה מענשען, געניסט!

איך מוז זיך פארוואנדלען
ז'א מארמאר־סטאטוע
דערשטיקען אין זיך מיין געפיהל;

און מעגען פיעל אויגען
מיט שפּאָט אויף מיר קוקען,
מוז איך ווי א טויב דאָך זיין שטיל.

און הער איך פיעל וויצען
פון מענשען באקאנטע
וואָס רעגען מיר אויף מיין געמיט;
דארף איך זיך פארבאָרגען
אין קינסטליכען אויסזעהן —
א מאָדעל דארף איך זיין געניט!

א מארמאר־סטאטוע
א מאָדעל פאר יענעם,
אָהן אָטעם, אָהן לעבען, באוויז.
דו טאָרסט זיך ניט ריהרען
דו מוזט זיך געפעלען —
א מאָדעל דאך לעבעדיג ווייז!

ליעבע.

דו האָסט מיין ליעבע צוריקגעוויזען

1

דו האָסט, מיין ליעבע, צוריקגעוויזען
די שפּראך פון מיין הארצען געוואָלט ניט פארשטעהן.
איך האָב מיינע קוואלען פאר דיר ברייט געעפענט,
דאָך האָסטו אין וועג מיך געלאָזט אליין געהן.

2

איך האָב זיך פארהילט אין א שווארצען פּרוכת,
א שטעקען א גרויסען גענומען אין האנט,
און האָב מיט מיין צער געלאָזט זיך אויף וועגען
וואָס זיינען מיין הארצען אזוי אומבאקאנט.

3

און האָב איך באגעגענט, א פרעמדען, א וואָגלער,
וואָס האָט אויך פארבלאָנדזשעט ווי איך אויף די וועגען,
האָב איך אויך דעם לעצטען אין וועג אויסגעמיטען
פאר וועהטאָג אויף דיר אויך געקאָנט האָב ניט פרעגען.

4

די נאכט איז, מיין פריינד, בלויז אצינד מיר געוואָרען,
איהר נור אליין בלויז פארטרוי איך מיין שפּראך.
איך קאָן מעהר דעם טאָג שוין אין פּנים ניט קוקען
צי איז ער צו דיר, מיין געליעבטע דען גלייך?

5

דער נעבעל פון נאכט בלויז איז איצט מיין באשיצער,
די וויסטע — דאָס איז מיין גערוימער געצעלט
ווען ס'האָט מיך מיין ליעבע פון זיך אָפּגעשטויסען,
האָב איך שוין פארלוירען מיין גאנצענע וועלט.

שוועסטער

שוועסטער, איך גאר נאָך דיין קומען
מיין הארץ ווערט פון בענקשאפט פארברענט.
אה, איי'ל זיך און קום שוין געשווינדער,
צינד אָן מיר א ליכט מיט די הענט.

עס וועבט זיך אין דמיון דיין פּנים,
איך זעה דיך וואו איך בין פאראן:
בייטאג אין'ם ליכט פון דער זון,
ביינאכט ווען אין חלום איך שפאן.

און ווען נאָר איך זעה דיך מיין, שוועסטער,
מיין בענקשאפט זיך הויבט ווי' א וואל
וואָס שטורעמט מיין הארץ אויף מיט צאָרען
און רעגט מיין געמיט אויף מיט גאל.

דיין שטימע

עס האָט מיך דיין שטימע פון שלאָף אויפגעוועקט.
איך בין ווי משוגע ארונטער פון בעט.
איך האָב זיך מיט צאָרען אין וועג געלאָזט געהן,
דאָס הארץ, אָה געזוכט, וואָס צו מיר האָט גערעדט!

איך האָב מיט דעם ווינט זיך, געטראָפען א בייזען
געפרעגט איהם צי האָט ער דיך וואו ניט געזעהן
האָט ער מיט א ווילדען געוויכער געענטפערט,—
האָב איך זיך פארמאָסטען מיט איהם מיט געוויין.

איך האָב זיך מיט ווילדען געלוסט געלאָזט לויפען,
מיט שרעק אין דער ווייטקייט אליין דיך געזוכט
האָב איך אין דער נאכט דיך, אין וועג ניט געטראָפען —
האָב איך מיט דעם מאָרגען אליין זיך פארפלוכט.

צו חלום

כ'בין א באָרוועסער געקומען,
שטיל געעפענט האָב דיין טיר.
צו דיין בעטעל צוגעשלייכט זיך
זיך געבויגען איבער דיר.

ס'האָט דיין ברוסט זיך הויך באַוואויגען
און מיין שאָטען אויף דער וואַנט
האָט געציטערט ווי אין פיבער.
קוים באַריהרט האָט דיך מיין האַנט.

ס'האָט דיין מיידעל־גוף דער הייסער
אָנגעצונדען מיך אין גלוט;
און דיין אָטעם־דופט דער זיסער
אויפגערעגט אין מיר מיין בלוט.

האָבען מיינע ליפען ביידע
איינגעקושט זיך און דיין מויל;
האָבען דיינע אויגען פרומע
זיך געעפענט מיט א גרויל.

האָסט די זאַך ניט קלאָהר פאַרשטאַנען,
זיך געשראָקען א מאָמענט;
„נאַרען מיך ניט מיינע אויגען
זיינען דאָס מיין ליבען'ס הענט?"

—ניין, דיך נאַרען ניט די אויגען.
ליבע, דאָס בין איך אליין;
וואונדער זיך ניט אויף דעם טרוימער,
ביזט דאָך קלוג דאָס צו פאַרשטעהן.

און דו האָסט דעם מיין פאַרשטאַנען,
ס'האָט ערוואַכט אין דיר דיין ברוסט
האָסט געזעהן מיך בלויז אין חלום
אויפגענומען מיך מיט לוסט.

צו דער חופה

טו דיר אָן דיין כלה־קליידעל
מיט א שעהנעם בלומען־קראנץ,
צו דער חופה קום מיט פריידען
קום עס רופט דער לעבענס־טאנץ.

שייד זיך מיט די מיידעל־יאָהרען
ניט באוויין זיי, קינד, איך בעט.
וואָס דער נעכטען האָט געבוירען
אין דעם מאָרגען שטיל פארגעהט.

זעה, עס צינדען זיך די שטערען,
שטיל דער אווענט קומט צו געהן;
צו דער חופה קום א שטאָלצע
קום, עס מוז דאָך וועז געשעהן.

אין דיין ליבער׳ס הענט

ביינאכט. אין שטוב איז טונקעל.
שא שטיל, אלץ איצט שלאָפט;
זעהסט ניט קיינעם, דאָך עס דוכט דיר:
עמיץ וואו דיך רופט.

מאכסט די אויגען אויף פאר׳חלום׳ט,
ווארפסט זיך דורך אין בעט;
שטיל א שאָטען פאר די אויגען
געהט פארביי און רעדט.

הערסט זיך איין דאָס קול איז היימיש
ס׳פנים אויך ניט פרעמד;
ווארפסט זיך ווידער דורך אין בעטעל
אין דיין ליבער׳ס הענט.

1

מעגסט אין שלייערען פיעל זיך פארהילען
דיין פנים פאר מיר פארבאָרגען,
וועל איך דיך מיט דורשט אויפזוכען
אויב ניט אין „היינט" איז אין „מאָרגען".

2

איך וועל אין וועג זיך לאָזען
אזוי ווי איך געה,
דיין פנים בייז אויפזוכען
מיט אנגסט און מיט וועה.

און וועל איך דיך טרעפען
דיין שאָטען נור זעהן,
וועל איך אזש פאר פרייד זיך
פארגעהן אין געוויין.

3

וויס, מיין הארץ איז פול מיט שלאנגען,
כ'בין ניט אזא גוטער ווי דו מיינסט;
וועסט דו זיך אין וועג מיר שטעלען,
וועל איך דיך פארטרייבען פון מיר דרייסט.

4

לאָז הויך מיט דיין זיסען געלעבטער,
פיל מיין הארץ מיר אָן מיט פרייד.
זעה, עס געהט די זון באלד אונטער,
טרייב פון מיר אוועק מיין לייד.

5

שטעל אַן דיין קוואל פון מויל דעם זיסען,
לאָז צו זאט דיין ווײַן מיך טרינקען
כ'וועל צוריק פון אייגען־קוואל דיר געבען
ביידע וועלען מיר היים טרינקען.

מיר וועלען די אויגען פארמאכען
אויסמיידען דעם גאנצען ארום,
אין אלץ וועלען מיר זיך פארגעסען
פון לעבען געניסען בלויז שטום.

6

וויים, דיין אויגען־געלעכטער
מאכט מיין זין מיך פארלירען,
ז'מעגסטו צו שפּאָט מיך מאכען,
וועל איך קומען, ניט אויפהערען.

כ'וועל ווי א הונט דיר נאָכפאָלגען
אליין אין וועג ניט לאָזען געהן;
צווינגען וועל איך דיינע בליקען
מיך אליין אין וועג בלויז זעהן.

צו —

כ'וויים, ביזט רייך אין פעהלערען, מיין טייערע,
דיינע מעלות זיינען אויך ניט קליין
און מיין הארץ ליבט דיך מיט גרויסען פייער
ווי די זון ביזט דו דאָך, ליבער, שעהן!

דיינע אויגען ברענען ווי די זונען,
טונקלען זיך ניט אין דער גרוי פון נאכט;
ביזט מיט האָניג רייכער ווי די ביהנען,
ביזט פאר מיר אן אייביגקייט וואָס לייכט.

ביזט דער שיר השירים פון מיין לעבען
די קרוין פון אלץ וואָס איך פארמאָג;
דער אָנהויב און די ענד פון מיין שטרעבען
מיין איינציג־שעהנער ליכטיגער טאָג.

1

ווייס, איך בין אַ וואָגלער
לויט דעם גורל פון מיין פאָלק,
און ביזט דו מיר געפעלען
אַזוי ווי דו ביזט,
מוזט דו דיין האַרץ מיר שענקען,
יאָ, געליעבטע, מוזט.

2

שפּרייט פאַנאַנדער דיינע אָרעם
דיינע אויגען ברייט מאַך אויף;
רוף מיך, וועל איך צו דיר קומען
אין דיין פּאַלאַץ הויך אַרויף.

3

פאַרשווער ניט די ליבע
מיט ווערטער, איך בעט דיך.
ניט שטער איהר, איהר אייגענעם גאַנג;
די אויגען זיי ריידען,
דאָך שעהנער און בעסער
מיין ביטערע, ביטערע שלאַנג.

4

הער זיך איין אין האַרץ וואָס קלאַפּט
פאַרשטעה זיין גאַל־פאַרלאַנג;
גיב זיך נאָך, ניט שטויס דאָס אָפּ,
עס וועט דיר ניט טאָן באַנק.

און אויב יאָ, מאַכט אויך ניט אויס,
דו שטעלסט דאָך גאָר ניט איין.
ביזט דו יונג און קרעפטען־רייך —
געניס פון בעסטען וויין.

5

ווייס, איך האָב געלעבט שוין
מיט פרויען פיעל פארקעהרט,
כ'בין אליין געגאנגען;
דאָס לעבען ניט פארוועהרט.

איך האָב אויך געליבט שוין
מיט גלוטיגען פייער,
דערפאר ביזט דו לעבען,
מיר טויזענט מאָל טייערער.

עס האָט זיך אין הארצען
די ליבע פארבאָרגען,
דאָס בעסטע פארבליבען
פאר דיר איז מיין מאָרגען.

און ווילסט דו געניסט דו;
ס'איז דא פאר דיר גענוג:
איך האָב דאָך דאָס ג'האלטען
פאר דיר אליין, מיין גליק.

ווייס —

ווייס, איך קאָן שוין מעהר ניט דולדען
מיינע ליידען זיינען גרויס
ס'האָט אין הארץ געפלאצט א סטרונע
רוף מיך, קינד, צו דיר ארויס.

רוף ווי פריהער, וועל איך קומען.
טרינקען פון דיין זיסען קוואל,
זיך מיט נייעם מוט אָננעמען
און פארזיסען שטיל מיין גאל.

צום לעבען

אין דעם טוי פון מאָרגען־לאַנד
האָט מיין ליעבע זיך געבאָרען.
אין דעם אויר פון דעם הימעל
איהרע האָאָר זיך אויסגעצוואָגען.

און א זויבערע א שטילע
מיט דעם אווענט־שטיל געקומען,
מיט די הענט אלבאסטער־ווייסע
האט זי מיך ארומגענומען.

איהר גן־עדן־הויך דער זיסער
האָט מיין מוח מיר פאר'שיכור'ט:
אין די ארעם איהרע יונגע
האָט זי פרום מיך אָנגע'שיכור'ט —

שטיל איז די נאכט. גרויס איז איהר סוד.
די ליעבע אן עהרליכער שטורם
קינדער זיינ' מיר, טרוימער זיינ' מיר
פון לעבען דער איינציגער חלום.

אין דעם חלום־לאנד פון לעבען
איז א גרינער טאָל פאראנען
וואו א פייער־זון א גרויסע
טוט דאָרט עלענד ארומשפאנען.

אין דעם גרינעם טאָל דעם יונגען,
וואו עס וואכט דער יונגער פריהלינג,
ווארט דער לעבען אויך א יונגער
אויף אונזביידען אויף א צווילינג.

פויגעל־לידער כאר־געזאנגען
וועלען גריסען אונז מיט שטורם
קום, געליעבטע, לאמירביידע
וואנדערען אוועק אין חלום.

אין די הימעל־האריזאָנטען
פון דעם חלום־לאנד, פון לעבען,
וועל איך דיר, מיין שעהנע מיידעל,
זיך אליין אין גאנצען געבען.

ז׳דו, מיין רויז, דו שיר השירים
פון די טרוימען אלע מיינע,
וועסט דאָך זיך אויך מיר אָפּגעבען,
שווערען דאָרט מיר: איך בין דיינע.

די שבועה, דער הייליגער עדות,
וועט קושען אונז ביידען צוזאמען;
מיט זיכערע טריט און ליעבע,
וועלען אין לעבען מיר שפאנען.

דאָס לעבען א וויין איז א זיסער,
קום טרינקען צו זאט פון דעם וויין,
די זון וועט דאָך אייביג ניט לייכטען
פארגעהן וועט אמאָל אונזער זיין.

איך וועל —

איך וועל גרויזאמער זיין פון דעם ווינט אין דער צוקונפט פארשווייגען וועל איך ניט קיין איינציגע זאך, — מיט צאָרען וועל איך דיר פאר אלץ דאן באצאָהלען פאר גוטע און שלעכטע געפיהלען צו גלייך.

מיט דיר אליין אין נאכט

כ'בין אין בענקען אוועק צו דיר,
שעהנע טויב ליעבע מיינע,
שטיל אין דער נאכט האָב איך די טיר
ברייט געעפענט דיינע.

האָסט, רויז, מיט פרייד באגעגענט מיך,
עס האָט מיין קוש פאררעגענט דיך.

ז'געזאנג פון שעהנער שטערען־נאכט
האָט מיין ליעד הויך געקלונגען.
עס האָט דיין ליעבעס־טוי באפייכט
דאָס הארץ וואָס האָט געזונגען.

דער זייד־געפלעכט פון דיינע האָאָר
האָט מיין פנים שעהן פארהילט;
איך האָב אין אלץ פארגעסען גאָר
אין דיין אויגען־בליק געציעלט.

כ'האָב אין ים פון דיינע אויגען
זיך געבאָדען אָהן א שיעור;
„ווירקליכקייט" איז וואו פארפלויגען,
מיך אליין געלאָזט מיט דיר.

בלויער הימעל, לבנה־גלאנץ,
שטילע ליעבע שעהנע נאכט;
האָבען אונז א שטערען־קראנץ
אויסגעפלעכט אין טרוימען־נאכט.

אין נאכט געבענשט האָט גאָט אליין,
ביידען אונז מיט פרייד־געזאנג,

וואָס איז שטיל אין הארצען געשעהן
יוגענד איז אוועק איהר גאנג.

הערצער האָבען זיך הויך באוועגט,
וואָס האָט אונז וואו געצויגען.
הערצער האָבען זיך ווילד גערעגט
אין קושען־טאנץ פון אויגען.

כ׳האָב אין בענקען זיך געטוליעט
אין דיין ווארים, מיידעל־שוים,
האָסט מיט ליעבע צוריק געטוליעט,
מיין געליעבטע שעהנע רויז.

אין שווייגען מיט ליעבע ג׳ווארימט
האָבען מיר שטיל זיך א פראכט
מיט געטליכער ליעבע ג׳ארמט
אוועק צו דער חופה ז׳נאכט.

ד׳שטאנגען פון חופה, די בוימער
זיינען געוועזען שוין גרייט;
צום הימעל געקוקט מיט צויבער
געשעפטשעט: ס׳איז נאָך ניט שפעט.

דער צודעק, דער הימעל פון אויבען,
האָט זיך געשטערענט מיט חן;
דער עטהער פון אויבען געברומט האָט —
חתן־כלה זיינען שעהן!

אונטער דער חופה געשטאנען
זיינען מירביידע פארקושט
אלעס וואָס איז נאָר פאראנען
האָט אונז אין גרוסען געקושט.

דער חזן, די זילבער־לבנה,
האָט אין נאַכט אונז מקדש געווען;
געבענשט פון דער לבנה, ליעבע,
איז מאַן און ווייב פון אונז געשעהן.

אַלץ האָט אונז אין דער נאַכט געגריסט
שטיל ג׳געבען אונז זיין ברכה
לעבען האָט מיט ווינט געגריסט:
מיט געזונט און מיט הצלחה!

אונז׳רע אויגען האָבען געפיבערט
אין לבנה־שטערען־גלאַנץ
ווייסט דו פרעגעןביידענ׳ס אויגען —
וואָס עס מיינט דער לעבענס טאַנץ?

דער דמיון אבער שטיל, ער שווייגט.
ער גאַרט נאָך עפּעס גרעסערס
פון געגוס שטאַרק איצט פאַר׳צווייגט
פעהלט איהם מעהר ניט קיין בעסערס.

אין געזאַנג פון ריינער ליעבע
זיינען מיר צום בעט פון גראַז, אוועק;
דער גאָט פון ליעבע האָט דאָס אונז
אצינד דערפיהרט צו אונזער צוועק.

און פאַרוויעגט האָט אונז ד׳זיסע נאַכט
אין דרימעל פון געגוס.
לבנה האָט אונז שטיל באַוואַכט
אליין געוואוסט פאַרוואָס.

האָסט געזעהן. —

האָסט געזעהן א יונגע מיידעל,
ס'האָט איהר בליק דיין אויג פארבלענדט;
האָסט דיין קאָפּ פאר איהר געבויגען,
דיך באזיגט האָט דער מאָמענט.

אויף די קניה ביזט דו געפאלען
פאר דיין געטין עהרליך־שעהן,
האסט פאר איהר געזונגען תפילות
איהר געמאכט דיין הארץ פארשטעהן.

און די יונגע מיידעל דיינע,
האָט זיך צוגעהערט צו דיר;
ס'האָט דיין וואָרט בארוישט איהר וועזען,
אָנגעקלאפט אין הארץ ביי איהר.

ס'איז אן אומעט אייך באפאלען
ביידע האָט איהר וואָס געגארט,
ווען די נאכט איז צוגעפאלען
האָט איהר זיך געשפּיעלט פארשארט.

און די נאכט האָט זיך געצויגען
מיט א זיסען ניגון שטיל;
קיינער האָט געוואגט ניט שטערע־
גרייכען אייך אייער ליעבעס־ציעל.

וויקעל אוים זיך

וויקעל אוים זיך, קינד, פון חלום
מאך די אויגען דיינע אויף;
וואש אין טוי דיר אוים דיין פּנים
קום אין דער הויך צו מיר ארויף.

זעה, איך ווארט עאָך פון באגינען
ווי א הונט ביי זיך אין טיר
וויקעל, קינד, זיך אוים פון חלום
קום אין דער הויך ארויף צו מיר.

קום הער.—

קום הער, מיין שטאָלץ מיין פרייד
מיין אויג־עפּעל מיין שיין;
עס דורשט דאָס הארץ אין לייד
נאָך דיר, געליעבטער מיין.

איך גאר די'ן מילדען בליק
דיין אויגען־שיין פול ליכט.
קום הער, אָ קום מיין גליק.
וואך אויף מיין הארץ־געדיכט!

עס ציהט מיך אין דיין שוים,
עס בענקט זיך מיר נאָך רוה;
מאך אויף דיין הארץ אָה רויז
עס שלאָגט דאָך שוין די שעה.

די שעה פון פרייד זי שלאָגט
דאָך גרוים איז נאָך דער וועה.
צי דען נאָך מיר זיך יאָגט
די נאכט ניט ליבער, זעה?

עס גארט מיין מידער קאָפּ
צו רוהען אויף דיין ברוסט;
פאל, ליכט, צו מיר אראפּ
קום הער אויף גיך, מיין לוסט.

קום הער, מיין שטאָלץ מיין פרייד,
מיין אויג־עפּעל מיין שיין;
עס דורשט דאָס הארץ אין לייד
נאָך דיר, געליעבטער מיין.

די שעה

עס קלאפט מיין הארץ מיט שטורעם
די אויגען קוקען ווייט;
קינד פון מיין געדאנק,
איך ווארט אויף דיר א צייט!

עס בלאָנדזשען מיינע בליקען
ווי א טרוים אין דער נאכט;
דאָס קינד פון מיין געדאנק
שטעהט פון ווייט וואו און לאכט.

קינד פון מיין געדאנק
איך בעט ניט לאך פון מיר
עס שלאָגט דאָך שוין די שעה
וואָס בינדט מיך צו צו דיר.

וויעגט א רויז —

וויעגט א רויז א זון א פראכט
הין און הער זיך אין פעלד;
וויספערט וואו אין מאָרגען־נאכט
א פויגעלע און טרעלט.

שאָטען'ט זיך א ליכטעלע
אין שטילען נאכט־פארגעהן
צינדט אין הארץ א פייערל
זיך אָן אין טאָג־געשעהן.

צינדט זיך אָן א פייערעל,
פלאקערט ז'מיר אויף א פרייד;
ווילט זיך צו מיין ליעבער געהן
זאָגט מיר ווער: ס'איז שוין שפעט!

קינד פון מיין געדאנק

קינד פון מיין געדאנק, נעהם פון מיר מיין פרייד און פיין,
ווייל דו ביזט די איינע בלום. די געליעבטע מיין.

ליעב דארף דיר מיין שמייכעל זיין, מיין פרייד גאָר טייער
ווייל עס ליעבט מיין זעעלע דיך מיט שטארקען פייער.

ביזט מיין טאָג, דאָס גרויסע ליכט אין וועג פון לעבען,
דו אליין בלויז טוסט מיר שיינען אין מיין שטרעבען.

איין גרויסען קוואל האָט וועד פאר אונז ביידען געגרייט
און ביידע פון איהם צו טרינקען דארף זיין א פרייד.

קום זשע, געליעבטע, דו רייך פון מיין פאנטאזיע;
ציה דיינע הארפען־סטרונעס אָן, און שפיעל אונז צו.

ווייל דאס לעבען איז א דראמע, די שפיעלער, מיר;
לאָמיר טריי ד׳דראמע שפיעלען, שפיעלען אָהן א שיעור.

איך, דער נאר פון אלע נארען

I

דו האָסט מיין ליעבע צוריקגעוויזען
און איך דער נאר פון אלע נארען,
בין אין דיר נאָך אלץ פארליעבט.

האָסט מיינע געפיהלען, די גוטע געפיהלען
באשפיגען מיט גאל, מייך פארשטויסען פון דיר
און איך דער נאר פון אלע נארען
בין קינד נאָך אלץ פארליעבט אין דיר.

איך ווייס ניט פארוואָס, וואָס ציהט מיך צו דיר?
צי האָט ניט פאר'סמ'ט ווער מיין וויל,
איך געה וואו שפּאצירען, איך ווייס ניט פארוואָס
דער וועג דאָך מיך פיהרט צו דיר שטיל.

2

באגינען ווען ס'וואכט דער מאָרגען
ווארפט מיך וואָס ארויס פון בעט
יעדער שלאָפט נאָך, איך אליין נור
געה ארום מיט זיך און רעד;

איך טראכט פון דיר, פון אונזער צוקונפט.
קיינער צווינגט מיך ניט דערצו,
ביזט דער שאטען פון מיין חלום,
וואָס צושטערסט מיר קינד מיין רוה.

ביידענס הערצער —

ביידענ'ס הערצער קלאפּען אָהן אן אויפהער,
ביידען ציהט אונז ערגעץ וו'הין.
אויסמיידענדיג טרעפען מיר זיך דאָ און דאָרטען
ביידע קאָנען מיר ניט רוהען.

ביינאכט ווען אלץ רוהט אין דרימעל,
טראכטען שטיל מיר איין געדאנק;
עס קאָן דער שלאָף פון אונז ניט רויבען
דאָס וואָס ביידע גארען לאנג.

און שלאָפען מיר איין שוין אזוי ווי געהעריג,
גארניט טוט דוכט זיך געשעהן;
אין חלום דאָך ריידען מיר שטיל זיך פאנאנדער
אין לעבען אין צווייען מיר געהען.

בענקט א האַרץ. —

בענקט א האַרץ נאָך מיר פון ווייטען,
געהט אויס נאָך מיין וואָרט;
שיק איך איהם פון האַרץ א דימענט
אין דעם ווייטען אָרט.

טרעפט דער דימענט אין זיין האַרצען,
צינדט איהם אָן א פרייד;
„טרייסט, דו ביזט אין צייט געקומען
שיעור געוועזן ניט שפּעט".

פאַלען פּערעל פון די אויגען,
וואַרימען א טרייסט:
קומען וועלען גוטע צייטען
גאָט אליין וועט ווייסט.

און מיר וועלען נאָך אין צווייען
תפילה'ן איין געבעט;
פויגעל וועלען זינגען לידער
קיינמאָל איז ניט שפּעט.

זאָג צי זאָל איך קריעה רייסען

1

זאָג צי זאָל איך קריעה רייסען
אייביג שיידען זיך מיט דיר;
זאָל איך זיך מיט אש באַדעקען
וויינען קלאָגען אָהן א שיעור?

זאָל איך מיט דער נאַכט פאַרקעהרען,
זיך ניט טרעפען מיט דעם טאָג;

זאָל איך זיך א קבר מאכען
זאָג מיר, ליעבע איך בעט דיך, זאָג!

זאָג: צי זאָל איך געהן אין מדבר
שלאָגען זיך על־חטא אליין;
צי זאָל איך גאָר דער וועלט אין ווערטער
לאָזען הערען מיין געוויין?

זאָל איך זיך אין שווארץ פארהילען
א שטעקען נעהמען אין דער האנט
און אין וועג אליין זיך לאָזען
ווי דער היישעריק אין לאנד?

זאָל איך מיט דעם ווינט פארמעסטען
זיך מיט צאָרען אין זיין וועג
און דיך זוכען אויף די וועגען
זאָג, געליעבטע, דיר איך פרעג!

2

איך וועל מיט דעם ווינט זיך פארמעסטען
מיט צאָרען זיך יאָגען נאָך דיר
און מעגסט דו מיט גאל מיך פארשטויסען;
אין הארץ וועסט דו בלייבען ביי מיר.

איך וועל דיך פארבאָרגען דאָרט האלטען
אזוי ווי א קינד אין דעם בויך;
מיט מאמע־געפיהלען דיך לאסטשען
א שלאף־ליעד דיר זינגען אָפט אויך.

און וועסט דו ערוואכען מיט שטורעם
מיט צאָרען אנטלויפען פון מיר;
וועל איך אין דיר קיינמאָל פארגעסען,
זיך שפיגלען מיט וועהטאָג אין דיר.

גערענקסט?

איך גיי אין פּאַרק און קוק פאַרגאַפט
די ביימער דוכט מיר
פרעגן וואָס מיך שטיל:
געדענקסט?

עס רוישט דער טייך
א שטיל־געזאַנג
אין דמיון וואַכט
א קלאָהר געדאַנק —

א בענקשאַפט שלאָגט פון האַרץ אַרויס.

דאָ אין פּאַרק ביי'ם ברעג פון וואַלד
געדענקסט צווישען טאָג און נאַכט
א רויז האָסט אָפּגעריסען ווילד
געדענקסט?

געדענקסט צום האַרץ האָסט דו געפּרעסט
מיט ווילדען גלוסט
די יונגע רויז
געדענקסט דו, קינד, געדענקסט?

אין שאָטען פון דער נאַכט
פאַרהילט האָסט דיין געזיכט;
דיין האַרץ האָט ווילד געלאַכט
אין שטילען נאַכט־געדיכט.

געדענקסט, דו שפּרייזט אין וועג,
דו ווייסט ניט וואו דו געהסט

די ליעבע פיהרונ דיך בלינד
דאָך געהסט דו פעסט און געהסט.

דו געהסט און פיהלסט
דעם רויזען־דופט
פון פרילינגס גוטער נאכט;
עס ציהט דיך וואו
דאָס לעבען רופט
אין וועג געהסטו פארגאפט!

בויגסט אוועק דיין פּנים

בויגסט אוועק דיין פּנים
ווילסט אויף מיר ניט קוקען
לאָז איך מיין געפיהל, אָה,
שטיל אין זיך דערשטיקען.

צינדט זיך אָן א פייער
אין מיין הארץ דעם ברייטען;
לאָז איך מיינע ארעם
זיך אין ווייט פארשפרייטען.

מערק איך וואו א שאָטען,
דוכט מיר דאָס איז דיינער;
יאָג איך זיך מיט צאָרען
נאָך געליעבטער מיינער.

אין מאָרגען-ליכט

עס צינדט זיך דער מזרח אין מאָרגען־ליכט און דער טאָג
ענטשטעהט
מיט דעם זונען־אויפגאנג, ליעבע, דיין געליעבטער צו דיר
געהט.
מיינע טוי־נעוואש'נע אויגען, גארען מיין געליעבטער'ס
בליק
און אין הארצען וואכען ליעדער, וואכען ליעדער פאר מיין
גליק. —

כ'האָב און טיר זיך אנגעשלאָגען, פון מיין ליעבער,
ליעבער רויז;
מיט דעם פייער פון מיין יוגענד זיך געקלאמערט אין איהר
שויס.

דעם סוד פון ליעבע אויסגע'שיכור'ט, האָב איך פון מיין
ליעבער'ס ברוסט
און דעם וויין פון יוגענד האָב איך זיך אין הארץ
אריינגעגלוסט

האָט מיין ליעבע צוריק געקלאמערט אין מיין הארצען זיך
מיט לוסט;
האָב איך איהר דעם וויין געגעבען פון מיין אייגען יונגער
ברוסט.
איז דער סוד פון נאכט געקומען מיט דעם דופט פון יענער
וועלט
האָב איך מיט מיין רויז געצויגען, וואו אוועק אין פרעמדער
וועלט.

בלומען

דאָס זיינען די עדות פון ליעבע
דעם גרויסען זין פון לעבען;
די פריידען־בעכער פון דער יוגענד
פון וואהנזיניגען שטרעבען.

די בלומען זיי וועלען פארטריק׳נען
בלייבען פון זיי וועט קיין שפור;
די ליעבע דאָך לענגער וועט דוי׳רען
ביז גרוי וועלען ווערען די האָאר.

ס׳האָט גענארט מיך שטיל מיין מיידעל

ס׳האָט גענארט מיך שטיל מיין מיידעל
מיך געפיהרט א לאנגע צייט
כ׳האָב אין דמיון זיך געטראגען
אין דעם לאנד פון צוקונפט ווייט.

אין דעם לאנד פון צוקונפט האָב איך
אויסגעבויעט זיך א נעסט;
האָט מיין מיידעל מיך פארלאָזען
בין געבליבען אָהן א טרייסט.

מעגסט אין מאָרגען ווייט אוועקגעהן

מעגסט אין מאָרגען ווייט אוועקגעהן,
עלענד לאָזען מיך אליין;
וועל איך ליבען דיך מיט פייער
נאָך דיין אויגענבליק אויסגעהן.

אויף די וועגען וועל איך זוכען
פון דיינע פיס די טריט;
ס׳וועט דיין שאָטען מיך פארפאָלגען
אויף א יעדען, יעדען שריט.

מיינע מיידלעך

1

מיינע מיידלעך זיינען בלומען
פון דעם לאַנד פון הערבסט גענומען;
זייערע באַקען בלייך־געפאַרבטע
און די הערצער שטיל־געגנאַרטע.

מיינע מיידלעך זיינען בלומען!

מיט דעם פריהען אָוונט־שטערען
קומען מיינע מיידלעך גערען
צו מיין פענסטער שטיל־באַוואַכטע
פון דעם לעבען אויסגעלאַכטע.

און מיט תפלה׳דיגע בליקען
פון דער ווייטען צו מיר שיקען
זיי די קושען זייערע טריעבע;
וואָס פאַר׳סמ׳ען מיר מיין ליעבע.

מיינע מיידלעך זיינען בלומען.

2

קלאַפּט אַ מיידעל אָן אין טיר מיר.
—בראַנשטיין אַלע וואַרטען אויף דיר;
קום אין גאַס אַרוים שוין, טרוימער,
פון דער נאַכט ניט זיין קיין שומר.

קלאַפּט אַ מיידעל אָן אין טיר מיר.

עפען איך די טיר מיט שטורעם
שייד זיך מיט דעם בעסטען חלום.

קומען מיידלאך מיר אנטקעגען
און פארפיהרען מיך אויף וועגען

וואָס מיין פוס האָט ניט באטראטען
און פון אלץ זיי טוען שפּאָטען
געהן מיר אין וועג דעם לאנגען,
און אין הארץ עס נאָגט א באנגען.

קלאפּט א מיידעל אָן אין טיר מיר.

3

שפּעט אין נאכט בין איך געקומען
מיט א בייזען בליק א שטומען.
כ'האָב א גלעזעל אָנגעגאָסען,
און ביים טרינקען הויך געגאָסען.

שפּעט אין נאכט בין איך געקומען.

אויף די טאָוולען פון מיין הארצען
האָב איך אויסגעקריצט א שווארצען
פּאס. א לאנגען אלס א צייכען
פון א גרויסען אווענט־בלייכען

וואָס די מיידלאך מיינע האָבען
אויפגעגעסען ווי די ראבען
און איך האָב מיט בלוט פארשריבען
וואָס פון אווענט איז געבליבען,

שפּעט אין נאכט בין איך געקומען.

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פאַרל׳יעבט זיך

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פאַרליבט זיך,
און עס ציהט צו זיי און ציהט מיך.
אַלע זיינען שעהנע קינדער
און זיי שעצען מיך אַ וואונדער.

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פאַרליבט זיך.

איינע האָט צוויי אויגען בלויע
און אַ צווייטע, גרויסע גרויע;
אַלע זיינען גוטע טויבען
טוען מיך אין הימעל לויבען.

גוטע הערצער, מילדע בליקען,
זאָגען אַלע מיר צו גליקען.
דאָך עס פעהלט די אמת־איינע
צווישען אַלע דריי די שעהנע.

כ׳האָב אין מיידלאך דריי פאַרליעבט זיך.

כ׳האָב אַ בייזען איהם געטראָפען

כ׳האָב אַ בייזען איהם געטראָפען,
ניט גערעדט מיט איהם קיין וואָרט;
ביידען איין געפיהל פאַראייניגט
האָט אונז אין איין צייט און אָרט.

ביידענ׳ס אויגען שטיל געפייערט,
האָבען צאָרענדיג און בייז;
שווער איז זיך, געליעבטע, שיידען
ווי׳דער זעהן זיך איז קיין טרייסט.

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע
מיט צוויי אויגען שווארצע שעהנע.
און זי ליעבט מיט הייסען פייער
שעצט מיך הויך און האלט מיך טייער.

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע!

געה איך מיר מיט איהר שפאצירען,
טוט דער וועג אין וואלד אונז פיהרען
און דער וואלד ער נעהמט אונזביידען
אויף און לאָזט זיך אונז ניט שיידען.

קושען מיר זיך איין אין איינעם,
טרוימען ביידע פון אַ שעהנעם
מאָרגען וואָס וועט צו אונז קומען;
און אין לאנד פון גליק פארנומען.

כ׳האָב אַ מיידעלע אַ קליינע.

און האָב איך די קוואלען געעפענט

און האָב איך די קוואלען געעפענט,
דיר טרינקען געגעבען צו זאט;
האָסט דו זיך צו זאט אָנגעטרונקען
און דאן מיך אינגאנצען פארשפּאַט.

בין איך מיט מיין צער פארבליבען
געוואָרט אַ דערלייזונג פון וואו;
האָסט דו זיך אין חלום באוויזען
געשטערט מיר אין שלאָף אויך מיין רוה.

קינד

קינד, הויב אויף דיין קאָפּ, דיין שטאָלצען,
פלעכט פאנאנדער דיינע האָר;
אין די אויגען, טיף פארבענקטע —
דיינע, לאָז מיך קוקען קלאָהר.

לאָז דעם טרוימער, זיך אויסבאדען,
אין דיין שווארצען אויגען־בליק.
לאָז איהם, וועט ער, דיר באצאָהלען,
מיט דיין לאנג געגארטען גליק.

אונערוואַרטעט.

אונערוואַרטעט וועל איך קומען,
ווי דער דונער פאר דעם רעגען;
וועל איך דיך אין שטוב ניט טרעפען,
וועל איך קיינעם אויף דיר פרעגען.

נור אליין, וועל איך זיך לאָזען,
אויף די וועגען אומבאקאנטע;
מיט די אויגען, מיינע וועל איך,
דיך אויפזוכען הארץ־באקאנטע.

2

אונערוואַרטעט וועל איך קומען,
ווי דער אויסברוך פון א שטורעם;
וועסט ניט גלויבען דיינע אויגען
דענקען דאָס איז בלויז א חלום.

אין שווייגען וועל איך דאן פארזינקען,
ניט ריידען מיט דיר וועל קיין וואָרט;
די אויגען, דאָס הארץ מיינס וועט ריידען,
אזוי רעדט די ליעבע דאָך פארט!

פאַלענדע בלעטער.

מיין בענקשאפט

מיין בענקשאפט.
דער זיסער וועה פון מיין הארצען,
די הארפען־מעלאָדיע פון מיין נשמה
איז א קינד פון טרוימען־לאנד
וואָס איז מיט מיר אין וועלט געקומען
שטיל און עהרליך זאלבאנאנד.

1

שעהן, עהרליך־שעהן איז מיין בענקשאפט;
די טרייסט פון מיין זיין.
זיס, הארציג־זיס און גוט איז מיין בענקשאפט,
די געליבטע מיין.

פליגעל, שניי־ווייסע פליגעל מיין בענקשאפט פארמאָגט;
דער רוהם פון מיין וועלט.
די פליגעל זיי טראגען מיך הויך אין די הימלען
אוועק, ביז גאָט׳ס געצעלט.

אויגען, זונען־אויגען צוויי, מיין בענקשאפט פארמאָגט
וואָס לייכטען מיט פייער אין וועג;
די אויגען זיי פיהרען, מיין שיקזאל דעם גרויסען,
אין גלייכען, קרומען, זונען־וועג.

קומען טריעבע באנגע שטונדען
פול מיט צער נאכטיג־שווארץ;
וואכט מיין בענקשאפט אין זכרון
וואכט א ליעד אויף אין מיין הארץ.

זים, טרויעריג־זים קלינגט איהר טרייסט וואָרט,
טרעלט מעלאָדיש מיר אין אויער.
בלויז דעם לעבען׳ס שיר, אליין נור,
טרעלט מעלאָדיש ׳זוי אין אויער.

2

גליקט מיר ניט מיין ליעבע אין׳ם אווענט־שטיל
און א וועה־מוט מעלאָדיע וויגט אין נאכט מיך איין,
וואכט מיין בענקשאפט אויף מיט שטורעם;
קושט אין חלום־לאנד מיך איין.

אין חלום זעה איך א גן־עדן,
וואָס שטערענט זיך מיט חן;
אין גן עדן וואקסען בלומען:
וואקסט מיין ליעבע אויך שעהן.

שעהן איז מיין ליעבע; דער ציערונג פון עדן,
וואָס מיין בענקשאפט מאָהלט מיר אוים.
און מיין הארץ באגעהרט א שטארקעם;
שטארק מיט פייער נאָך גענוס.

צינדט מיין בענקשאפט אָן די זונען
און לבנה שטערען־ליכט,
טו איך זיך אליין געפונען
אין גן עדן׳ס שטיל־געדיכט.

נעהנטער איך זיך צו מיין ליעבע,
שיכור׳ן מיר זאלבענאנד;
פון די אייגען־קוואלען ביידע,
שיכור׳ן מיר זאלבאנאנד.

אזוי צערטעלט מיך מיין בענקשאפט,
הילט אין טרוים מיך איין;
אין דעם טרוימען־לאנד פון בענקשאפט,
ווילט זיך אייביג, אייביג זיין.

3

געה איך אין דער נאכטיגקייט
און ענטווישטער זיך ארום,
וויקעלט מיין בענקשאפט פון דמיון זיך אויס
רופט מיך הויך: — מיט מיר קום!

וויקלען פאנאראמען,
זיך שעהן פאר מיר אויס;
געה איך דאָרט שפאצירען
מיט מיין בענקשאפט גרויס.

טוישען זיך זון און לבנה־שטראהלען,
פארליכטיג־זיסען מיר מיין צייט:
הילכען כאר־געזאנגען אָפּ
אָין מיין אויער פון ווייטער ווייט.

ליכטיגט זיך מיין ליעבע
אין הויך א שעהנע פרייד;
ווערט צונישט מיין באנגען,
שווינדט אוועק מיין לייד.

4

„—טרויער ניט נאר,
קום זעה דיין פארמאָג,
זאָגט מיר מיין בענקשאפט
אין געהן פון טאָג.

און עס כאפּט מיך אויף מיין בענקשאפט
טראגט מיך הויך אין ווייט אוועק,
טרעפען מיר דאָרט אָן דעם אָדלער
פליהט ער פון אונז אָפּ א שרעק.

5

מיין וועג איז ניט געמאָסטען
איך וויים ניט וו'הין צו געהן,
ווינקען האָריזאָנטען ווייטע,
צאָרען איך און וויין.

„—ניט זאָרג, טרייסט מיך מיין בענקשאפט,
אן ערדישער גן עדן היילינגט זיך אוים,
זעה איך דאָס לעבען א יונגען דאָרט וואכען;
איז מיין פרייד צו קיינעמס גרוים.

טרעלט דעם לעבענס מעלאָדיע
פריידיג מיר אין הארץ אריין;
ווער איך פון איהם גלייך באצוואונגען
הער זיך אין זיין ליעד גוט איין.

6

שווארץ, חושך איז די נאכט,
ניט צו זעהן קיין שטערען־ליכט.
בלאָזט א בייזער ווינט מיט צאָרען;
לעשט זיך אוים דאָס לעצטע ליכט.

נאָגט א טריעבער ניגון אין מיין הארצען,
שטיל פאלען טרעהרען אין דער נאכט;
וואכט מיין בענקשאפט אויף א גוטע
קומט צו מיר מיט פרייד און לאכט.

איך ווער פון ליכט געפאנגען,
אין פרייד מיט שטורעם איינגעהילט;
צונישט ווערט גלייך מיין באנגען,
איך בין פון נאכט שוין אויסגעהילט.

7

מיט דער מאָרגען־זון קומט צו מיר מיין בענקשאפט
א פון טוי אויסגעוואשענע, א ריינע;
קושט פון בעט מיך אויס א וואונדער
טראָגט אין מאָרגען־לאנד מיך אוועק א שעהנע.

אין שפיגעל־ברען פון מאָרגען־זון
קניה איך שטיל אויסגעצוואגען;
פאר דעם גאָט פון מיינע אבות
טו איך מיינע תפלות זאָגען.

און עס לייטערען זיך הארץ און תפלות הייליג
דעם לעבענס שיר ווערט גוט צו הערען,
וואכט מיין בענקשאפט אין זכרון
ווילט זיך תפלה'ן, ניט אויפהערען.

8

בייטאָג איז מיין בענקשאפט א זשומענדע ביהן
וואָס זים'ט דעם האָניג פון מיין זיין;
ליעבע לאָמיר ביידע קניהען
פאר דער ליעבער בענקשאפט מיין.

און עס וואכט מיין בענקשאפט
היט, דעם אונשולד מיינעם, שעהן,
אין דעם טאָג פון לעבען בענקשאפט,
ווילט זיך אימער מיט דיר געהן.

9

אין אווענט־זון־געזאנג
ווען דער טאָג פארגעהט;
פארזינק איך אין א טרוים
וואָס מיט אומעט וועהט.

עס וויינט אין מיר מיין הארץ
אויף דעם טאָגס פארגעהן;
די אויגען קוקען ווייט
עס הערט זיך א געוויין.

„—קום מיין לעבען ׳הין אוועק
אין דעם אווענט־ליכט פון טרוימען;
דאָרטען ווייט איז אונזער וועג,
קום, די זון, ניט צו פארזאמען.

רופט מיין בענקשאפט מיך מיט שטורעם
און איך געה אוועק אין חלום.

צום לעבען

זון אין הימעל בלייב הויך שטעהן
און באלויכט די גרויסע וועלט.
גאָט אין הימעל לאָז מיך געהן
פריי אין לעבען אומגעשטערט.

כארען אלע, זינגט איצט אויך
פילט די הערצער אָן מיט פרייד.
ווייל דאָס לעבען איז א רויך
וואָס אין שטורעם שטיל פארגעהט.

ווייל פון פרייד איז איצט די צייט,
ווען דאָס פייער ברענט מיט לוסט,
און פון וועלקען איז נאָך ווייט
זאָל מיט פרייד זיין פול מיין ברוסט!

זון

זון, דיין שטראַהלען־נעץ האָט מיך געפאנגען
מיין זין מיר פאר׳שיכור׳ט,
מיין הארץ אָנגעפילט מיר מיט פרייד.
עס האָט דיין ליכט מיר
די אויגען פארבלענדט:
איך האָב אין דיין פּנים
שווער קוקען געקענט.

שעהן, שעהנער ווי שעהן, איז דיין פּנים,
דיין שטראַהלען־גלעט איז צארטער
ווי דער, פון א פרוי.
און האָסט דו מיין בליק, שטיל
בלויז איינמאָל פארכאפּט,
וועל איך אויף דיר קוקען
ביז ווערען וועל גרוי.

1

די מאָרגען־רויטקייט גיסט זיך מיט א שמייכעל אוים.
דער טאָג, ווי א גנב, שטיל קומט צו געהן.
דו שלייכסט זיך א בייזער ארוים פון דיין בעטעל
מיט צאָרן באגעגענסט דעם פרומען פריה־מאָרגען.

פרום גיסט די זון איהרע שטראַהלען פאנאנדער,
מיט פייער באגריסען זיי פריידיג די וועלט.

דער מענש איז א בלינדער: ער מערקט ניט די שעהנקייט,
דאָס זון־ליכט שטויסט ער פון זיך אָפּ.

אין ערגעץ א ווינקעל א לעב'דיגען קבר,
וואו זון ניט דערגרייכט מיט קיין שטראהל,
פארבאָרגט ער מיט צאָרען זיך דאָרטען אין עלענד,
און שאפט זיך א קבר מיט גאל.

2

די אוועגט־זון פארגעהט מיט צאָרען
דער מערב־ראנד זיך בענקענד רויטעלט.
מענש, דו האָסט די זון פון זיך פארשטויסען,
געהט זי בלוטיג אונטער, זעה אצינד!

שטעהסט פארגאפט ביים ראנד און קוקסט,
מיט מיעדע בליקען ווי דער טאָג פארגעהט.
עס צאָרענט אין די׳ אויגען דיינע שטיל א פייער
ווילסט און קאָנסט ניט אָפּהאלטען דעם טאָג צוריק

פאר די אויגען דיינע שפרייט זיך אוים די נאכט,
און עס שניידט א בענקשאפט דורך דיין קראנקען הארץ.
האָסט דעם טאָג פארשטויסען ווען ער איז געקומען
האָט די נאכט דיך אין איהר נעץ געפאנגען שווארץ.

פראגמענטען פון מיין שטעטעל

פארגיב מיר, לאנד פון מיין געבורט,
פארגיב, אָה, מוטער מיר מיין זינד,
וואָס איך האָב דיך פריה פארלאָזען:
איך בין דאָך פארט א גלות־קינד.

1

באגינען ווען ס׳וואכט דער מאָרגען
פון זיין חלום־לאנד דער נאכט, —
ציהען קיה זיך אין טשערעדע
פון די גאסען אלע לייכט.

און די קיה זיי זינגען שירה,
צו דעם לאנד פון זונען־ליכט;
ביי דער ראגאטקע טרעפען זיי
אָן א פאסטוך אומגעריכט.

און דער פאסטוך טרייבט א בייזער
זיי אין טשערעדע אוועק;
גלוסט זיך איינער וואו אוועקגעהן,
שלאָגט זיין בייטש איהר אָן א שרעק.

2

קאראוואנען פול מיט תבואה
ציהען שראנגענווייז אין שטאָט,
ביי דער זייט זיך געהט א פויער
מיט א בייטש אין האנט פול מוט.

טרעפט ער אָן א יוד א סוחר,
שטעלט ער אָפּ זיין וואָגען שטיל;
זאָגט דער סוחר איהם „גוט־מאָרגען”,
פרעגט א פרייז איהם וואָס ער וויל.

דינגט ער מיט דעם סוחר לאנג זיך,
לאָזט דעם מקח איהם אראפּ;
איז די פרייז איהם ניט צום הארצען,
פאָהרט ער ווייטער פון איהם אפּ.

3

פאַהרען פוהרען פיעל צענויף זיך,
שטעלען אָפּ זיך אויף דעם מארק.
מישען זיך צענויף געזאַנגען,
געהט דער האנדעל פלינק און שטארק.

אויף די פוהרען מאַלדאוואנקעס
מיט פארבענקטע אויגען שווארץ;
זיצען און צעלעגען סחורות
מיט א צלם אויף דעם הארץ.

קומען קונים צו די פוהרען
מיט שטרוי־קוישלעך אין די הענט;
קויפען אויף וואָס זיי פארלאנגען
פון די לעלעם אומבאקענט.

בין השמשות

בין השמשות. כ׳ליעג און דרימעל,
שאטענס קריכען אויף דער וואנט.
מאך איך צו די אויגען מיינע,
קושט זיך צו מיר, צו א האנט.

און די האנט; די מיידעל־צארטע
לאסטשעט מיך א לאנגע צייט;
מאך איך אויף די אויגען מיינע,
לויפט זי אַפּ פון מיר אין ווייט.

ביזט א קינד פון פריהלינג קינד

פרייע וועגען קלאָהרע טייכען
און פון הארץ עס הילכט א לאכען.

לויט'רע הימלען ווינקען שעהנע,
ליעבע כשוף'ט זיך א ריינע

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

ריינע תפלות, אונשולדס-קינדער
הייליגען זיך שטיל א וואונדער;

בלומען-קוויטען שטיפען קליינע
און עס נארט דיך ווער א שעהנע

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

פויגעל-לידער פרילינגס רוהם
הילכען אָפּ אין ווייט ארום.

שטילע סודות וועבען פריי
זיך אין הארץ פון יונגען מאי

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

ווארים-שטראהלען ליבעם גלוט
צינדען אָן דיר פייער-מוט

און דו שיפסט זיך פריי אין וועג.

ביזט א קינד פון פריהלינג קינד!

אויף ווייטע פעלדער

אויף ווייטע פעלדער,
וואו גראזען און וועלדער
בילדען אהיים,
פאר פויגעל וואָס זינגען,
טוט מיין שטימע
מיין שטימע אָפּקלינגען
וואָס פון מיין הארצען
מיין הארצען טוט זינגען.

און זינגען טו איך
ביי טאָג און ביינאכט
ביי זונען־שיין
און אין לבנה נאכט
און הער איך וועמען
פון ווייטען קלאָגען,—
ברענג איך איהם
א טרייסט צוטראגען
און זינג איהם מיין ליעד
מיין ליעד פון טרייסט
וואָס פיהרט׳ אין וועג
איהם ווידער דרייסט.

די זון פארגעהט

די זון פארגעהט
די נאכט פאלט צו.
א ווינטעל וועהט
דו גארסט נאָך רוה.

דו פאלסט צום גראז
א מיעדער גלייך;
עס פעהלט דיר וואָס
דאָך ביזט דו רייך.

עס איז די ערד
דיין בעט אצינד;
ווען היר באשערט
איז רוהען קינד.

ס׳ציהט מיך הויך אין יענע וועלטען

ס׳ציהט מיך הויך אין יענע וועלטען
וואו די זון דאָרט אייביג לייכט,
וואו די יוגענד בליהט אָהן אויפהער
וואו עס הערשט קיינמאָל די נאכט.

דאָרט וואו אלע לעבענס-פריידען
זינגען אויס זייער מעלאָדיע,
ווילט זיך וויעגען ווי א רויז מיר
זינגען הויך דאָס ליעד פון רוה.

מיט מיין מאמען

ווען מיין מאמע האלט ליכט אין בענשען,
שפרייט זיך אויס אין שטוב א פרייד.
און אין שטוב ווערט גוט צו זיצען
ריידען מיט דער מאמען שפעט.

זעץ איך רעכטס זיך ביי מיין מאמען
קוק אין פנים איהר אריין
פון די אויגען איהרע שטראהלען
קושען זיך אין מיר אריין.

און די שטראהלען איהרע גוטע,
ווארימען א גאנצע וואָך,
ביז עס קומט א צווייטער פרייטאָג
ווארימען זיי ווידער נאָך.

מיט זיך

כ׳האָב פארשלאָסען זיך אין צימער
מיט דעם דרויסען זיך צוקריגט.
כ׳האָב פארהאנגען מיינע פענסטער
אין מיין הארץ ארייננעבליקט.

פון סופיט האָב איך א הימעל
אויסגעמאָהלען זיך באשייד
און א זון האָב איך אין הארצען
אויסגעמאָהלען זיך מיט פרייד.

אין די זונען־שטראהלען מיינע,
האָב איך זיך אליין פארהילט
און געפרעהט זיך און געזונגען
מיין באגעהר אליין געשטילט.

מיין גאסט

געקומען א גאסט אומערווארטעט,
א שטילער געקלאפט אין מיין טיר:
האָסט, ליבער, קיין בריף ניט געשריבען
בין איך איצט געקומען צו דיר!

עס האָט מיך מיין בענקשאפט געטריבען,
דער וועג האָט געפיהרט מיך אהער.
לאנג האָבען די נעכט זיך געצויגען,
דאָס פאָהרען געוועןן אזוי שווער.

די באהן האָט גערוישט אין די אויערען,
די מענשען געדרימעלט א צייט.
עס האָט מיך געלאנגווייל דאָס פאָהרען,
דאָס פאָהרען אין עלענד פון ווייט.

און בין איך געקומען אין שטעדטעל,
פארגעסען האָב איך אין מיין וועה,
איך בין דאָך, מיין ליעבער, געקומען
פון ווייטען צו דיר איצט, אָה, זעה!

געעפענט האָב איך מיינע טירען,
מיין גאסט אויפגענומען מיט פרייד.
אין אלץ האָב איך איצט זיך פארגעסען,
צו נישט איז געוואָרען מיין לייד.

אויף מיין הארפע

אויף מיין הארפע
טו איך שפיעלען
ווען אין טרויער איך פארזינק.
און מיין שפיעלען
וועקט די וועלטען
פון זייער חלום אויף זעהר גרינג.

און די וועלטען
הערען איין זיך
אין דעם ניגון פון מיין ליעד;
הערט מיין הארף נור
אויף צו שפיעלען, —
שלאָפען איין זיי ווידער מיעד.

פיאנא-קלאנגען

פיאנא־קלאנגען
צויבער־טענער
טראגען זיך פון וואו;
נאכט־געזאנגען
חלום־טענער
שטערען מיר מיין רוה.

שפּיעלט* אַ מיידעל
אויף אַ פּיאַנאָ
ערגעץ וואו אין נאַכט, —
וויגט אַ טרוים זיך
פאַר די אויגען,
מיין געזיכט באַלייכט.

טענער־ליבע
פּיאַנאָ־טענער
טראָגט זיך צו מיר הער;
וויגט אין נאַכט מיר
איין אין חלום
לאָזט מיין האַרץ ניט לעער.

דער שוואַרצער פויגעל

עס האָט ווער געבויעט
אַ נעסט אין מיין האַרצען,
אַ פויגעל אַ גרויסען
באַזעצט דאָרט אַ שוואַרצען.

און בליהט זיך פאַנאַנדער
אַ בלום דאָרט אַ שעהנע,
עס פּיקט איהר דער פויגעל
שוין אויף דאָרט די ריינע.

עס בעט מיך דער פויגעל
קיין עסען קיין טרינקען;
ער נעהמט זיך אליין אלץ
וואָס צו איהם טוט ווינקען.

ער קלויבט ניט קיין שעהנע
און גוטע געפיהלען.
אַלץ איז אַ מאכל
זיין הונגער איהם שטילען.

כ׳האָב אַ שטיין אין וועג געטראָפען

כ׳האָב אַ שטיין אין וועג געטראָפען
מיר געדוכט האָט ס׳איז אַ בלום;
האָב איך פאַר דעם שטיין געבויגען
ווי אַ קינד נאַאיוו זיך דום.

איז דאָס מאָרגען־ליכט געקומען
מיט איהר וואונדער זון־געזאַנג,
האָט אַ וואונד זיך אין מיין הארצען
ברייט געעפענט מיט אַ באַנג.

האָט מיין בליק זיך אָנגעשלאָגען
אָן מיין נעכטען־בלום מיין גליק;
האָב איך קלאָהר ערשט דאַן פאַרשטאַנען
ווי עס נאַרט דער אויגען־בליק.

אין וועג

מיט צונויפגעפרעסטע ליפען
שטום אָהן ווערטער כ׳בין געגאַנגען;
מיט אַ צער אין מיין הארצען
מיט אַ נאָגען מיט אַ באַנגען.

ער האָט זיך אויף מיר געוואונדערט,
פראַגענד געקוקט אין די אויגען.
ביידע האָבען מיר געשוויגען,
בלינד אין וועג זיך וואו געצויגען.

געראַטענע קינדער

עס זיינען געראַטענע קינדער פאַראַן,
וואָס קליגען זיך פריה פאַר דער צייט.
עס אַטעמען הויך זיי'רע ברוסטען,
די בליקען זיי פאַלען אין ווייט.

די ווייטקייט זי ציהט אומאויפהערליך,
מאָהלט בילדער ז'שעהנע געשטאַלטען;
די קינדער זיי פליהען א וואונדער,
עס קאָן זיי ד'צייט ניט פאַרהאַלטען.

און מעגען זיי וועמען אָנטרעפען,
עס מאַכט ניט ווי גרויס ס'איז דער דאָרן;
עס קימערט זיי ווענינ זיין יחוס
באַקעמפען דעם שונא מיט צאָרן.

און גרייכען זיי ווען אין דער ווייטקייט,
טרעפען זיי אָן זיך־אליין דאָרט,
צי ווילען זיי יאָ צי ניט ויסען,
דאָך קינדער זיי בלייבען אַלץ פאָרט.

קינדערלאַך

שווימען זיידען־וואָלקענדלעך
איבעראַל אין הויך,
בלאָזט פון וואו א ווינטעלע
שלענגעלט זיך א רויך.

שאַקעלט זיך א בוימעלע
בויגט דעם קאָפּ אַראָפּ,
וואָיעט וואו א ווינטעלע
פאַלט א ליכט אַראָפּ.

גערט זיך וואו א מענשעלע
גערט אין שטיל פון נאכט,
גערט אוים וואו א ליכטעלע
הערשט אליין די נאכט:

שלאָפען איין די קינדערלאך
שלאָפען איין אין נאכט,
זינגען שטערען זמר'לאך.
היטען זיי אין נאכט.

קרעכצט און וויינט א פידעלע,
ערגעץ וואו אין ווייט,
שאָקעלט זיך א ווערבעלע
בעט און וויינט און שרייט.

צאפּלען זיך די הערצעלעך
צאפּלען זיך אין שטיל,
וואכען אויף די אויגעלאך
וואכען אויף אין שטיל.

עפענען זיך מויל'עכלעך
עפענען אין נאכט,
צינדט זיך אן א ליכטעלע
צינדט זיך אָן א פּראכט.

באָדען זיך די קינדערלאך
באדען זיך אין גליק,
וואכען אויף זיי שטערענדלאך
מיט א מילדען בליק.

דער הערבסט ווינט

אין שטיל־גערויש פון נאכט
טראָגט א הערבסט־ווינט אזוי לייכט.
ערגעץ וואו אונז ווייט אוועק;
עס געהט דער ווינט זיך אזוי גרינג,
אזוי שטיל און אזוי פלינק
טראָגט אין הערבסט אונז ווייט אוועק.

מיט דעם ווילען פון זיין גייסט
לעבענס־בעסטע פרוכטען רייסט
אלץ פאר זיך דער ווינט פון הערבסט.

גרויע שפורען, אלטקייטס־צייכענס,
לאָזט ער איבער איבעראל;
אזא אָנזאָג פון ניי־לעבען
ברענגט דער ווינט צו אונז מיט גאל.

אָנהויב ווינטער

דער ווינט האָט די בלעטער, די געלע פארטראגען
די ערד מיט זיין באָרד אויסגעקעהרט.
דער אויר ער האָט שוין די קעלט אויסגעטראגען,
דער הימעל אין גרוי זיך געצערט.

עס האָבן די סטעזשקעס, די דעכער גע׳ווייס׳ט זיך
די וועלט אין א פראָסט זיך פארהילט;
די צווייגען פאר׳זילבער׳ט, פארוויגט אין א חלום
אין סוד האָט דער ווינט זיך געשטילט.

געקומען די זון איז פון מאָרגען א קאלטע
געציטערט צו ווייזען א שטראהל,
פארגליווערט דער הימעל א שטומער געהאנגען
גע'ביטער'ט און הויך זיך מיט גאל.

צו די וואָס שאפען

אין פייער פון בלוט זאָלט איהר שמיעדען
דעם פאקעל פון פרייהייט דער נייער,
דעם גייסט פון דעם מענשען, דעם מיעדען,
דערהויבען זאָל גאָט דער באפרייער.

די הערשער פארניכטעט מיט צאָרען
דערטרינקט זיי אין אייגענער גאל
דעם לוח פון אייביגע יאָהרען
גיט איבער, דער פרייהייט פאר אל'!

צום קאמף

צייַן'ס טעכטער, אידען־קינדער,
גורט די לענדען איי'רע אָן
און איהר, העלדישע בחורים,
ציהט ארויף די אידען־פאָהן!

אין דעם ווייטען עבר, ברידער
זיינען מיר א פאָלק געוועזן;
לאָמיר קעמפען פאר דעם עתיד
אין די רייהען אויך איצט שטעהן.

ווייל די זון פון ווייטען מזרח
איהרע פיילען האָט געשיקט

און מיר טאָרען ניט אין גלות
לענגער בלייבען שטאר פארשטיקט.

וועלטען גרויסע, וועלטען קליינע,
פאלען, ווערען איצט געבויט
און מיר מוזען קעמפען אלע
פאר דעם עתיד ביז צו טויט!

שטעלט־זשע אלע זיך אין רייהען
מיט דער פאָהן אין רעכטער האנט
קומט באקעמפען אונזער שונא,
ברעכען איצט די לעצטע וואנט.

צום מזרח

און די שטונדע האָט געקלונגען
פויגלען ווילקאָמען געזונגען.
און די שטונדע האָט געקלונגען.

מענשען־שטראָמען ציהען פריידיג
קרייזלענדיג אין זון אוועק;
דאָ און דאָרטען לידיג, ליידיג
בלייבט פון אונטען זיך דער וועג.

סטענגעס ווייסע בלויהע לאנגע
ציהען זיך אין שיר פון טאָג.
נידער מיט די נעכט די יבאנגע
מזרח יוד, איז מיין פארמאָג!

הארפען־טענער הימעל קלאנגען
שטראהלען־קראנצען אָהן א שיעור
פיהרען מיך אין וועג דעם לאנגען
פיהרען מזרח מיך צו דיר.

גלות־בלומען, מענשען־קינדער
ציהען מיט הורא־געשרייען:
ענדליך איז געשעהן דער וואונדער
צו דעם מזרח, אידען, געהען!

פאר די חנוכה ליכטלעך

בויג זיך, קאָפּ, מיין עמוד ענן,
פאר די ליכטעלעך די קליינע;
ווייל די פלעמעלעך די געלע
מיר דערצעהלען וואונדער שעהנע.

בויג זיך, קאָפּ, מיין עמוד־ענן,
פאר דעם שמש פון די ליכטלאך
ווייל ער וועקט אין מיין זכרון
גרויסע העלדישע געשיכטלאך.

בויג זיך, קאָפּ, מיין עמוד־ענן,
פאר די קליינע וואונדער־ליכטער;
ווייל זיי צינדען אָן א פייער
אין דעם הארץ פון יונגען דיכטער.

ענטוישונג

איך האָב באמערקט:
דו ביזט אוועק.
איך מוז דאָס ליידער, זאָגען.
ביזט נעבען מיר,
דאָך ערגעץ ווייט
פון ווינט ווערסטו געטראָגען.

עס האָט דער דמיון
מיך גענאַרט,
דו ביזט געווען מיין האָפען.
עס האָט געדויערט
בלויז א צייט,
דאָך ענדליך האָט געטראָפען.

ס'האָט געטראָפען:
ביזט אוועק
אין אייגען־וועלט זיך באָדען.
מיך האָסט דו
בלויז אָפּגענאַרט
פון גאָרניט געוואָלט זאָגען.

און אצינד נאָך
טרעפען מיר זיך,
גלייך ווי גאָרניט האָט פּאַסירט;
צווישען אונז דאָך
ליגט אַן אָפּגרונט,
וואָס אויף וועגען צוויי אונז פיהרט.

2

כ'האָב געדענקט ווי מאַן און ווייב
מיט דיר זיך ברודער, לעבען.
אלעמאָל צו זיך געטראַכט:
דער טויט נאָר וועט אונז שיידען.

ביזט געווען מיין אידעאַל,
דיך אליין בלויז האָב געקענט
פון דער צוקונפט, ווען געטראַכט
האָב מיין בליק אויף דיר געווענדט.

ווי דאָס ברייטע מויל פון ים
אפען איז מיין הארץ געווען.
וואָס דו האָסט געהאט געגלוסט
מיינע רייכטימער געזעהן.

און געקומען איז א צייט,
וואָס האָט דיך פארפרעמדט פון מיר;
שטויסט ניט אָפּ מיך אין א זייט,
דאָך אין־אייגען־וועלט געהסט דיר.

איך האָב גע׳חלומ׳ט קאָנען שפּיעלען

איך האָב גע׳חלומ׳ט קאָנען שפּיעלען
אויף דער וועלט־ארענע שעהן;
האָב איך זיך געקויפט א פידעל
ווען איך בין נאָך יונג געווען.

כ׳האָב געפלייסט זיך און געלערענט,
בלויז דערין געזעהן א ציעל;
איז דאָס לעבען זאכט געקומען
מיט זיין אייגען גרויסער שפּיעל.

און איך האָב זיך שטיל געזעגענט
מיט מיין פידעל מיט א באנג,
דער נייער שפּיעל זיך אָפּגעגעבען
איהר מיט פלייס געלערנט לאנג.

כ׳האָב אין לערנען זיך געעלטערט,
ניט דערגרייכט דאָך האָב קיין ציעל;
האָב איך זיך מיט וועה גענומען
צו מיין אלטער אלטער שפּיעל.

אוועק איז דער יום-טוב

אוועק איז דער יום־טוב
געקומען די וואָך.
פון הארצען א בענקשאַפט
דעם יום־טוב יאָט נאָך.

דער יום־טוב ער איז שוין
פון יענער זייט שוועל;
אין הארצען דאָך שימערט
ער זוניג און העל.

דער פייער פון יום־טוב
ער לעשט זיך ניט אויס,
אין גרוי פון דער וואָך, איז
זיין מיין ערשט גאָר גרויס.

אוועק איז דער טאג

אוועק איז דער טאָג
געקומען די נאכט.
שטערען זיך לעשען, —
דער הימעל ניט לייכט.

די זון איז פארשוואונדען
דער פריהלינג פארגעהט;
ס'בייט זיך דאָס לעבען
דער הערבסט איצט וועהט.

ליכט איז צורונען
אין אייביגען געהן,
טויט איז געקומען
אין כאאס־געשעהן...

זיפצען.

מענש צו דיר!

שטורעם אויף מיט שטאַרקען צאָרען
און מאַך אָן א גרויס געוואַלט.
גראב אויף גיך דעם טיעפען קבר
מענש, אָה, מענש אין גאָט'ס געשטאַלט.

נידער ווילד אראַפּ אין קדושים־קבר
מיט דעם פייער פון דיין צאָרען;
ברענג מיט האסט ארויף פון דאָרט
טאַטעס מאַמעס טיף, באַגראַבען דאָרט געוואָרען.

און די שוועסטער, מענש, אה, מיינע,
מיט די ברידער מיינע אלע,
ברענג ארויף מיט ווילדען צארען
ניט פארגעס — די מענשען אלע.

לעג זיי אוים די גרויסע קדושים
פאר דעם פּנים פון דער זון;
גורט אָן דיינע שטאַרקע לענדען,
קום מיט מיר צום פּאָליאַק, קום.

קום, דיך רופט דיין טויטע מוטער,
דער וואָס אייביג לעבט דיך רופט
גיס אוים מיט גאל דיין הייסען צאָרען —
פּוילען'ס קינדער, זייט באַשטראַפט!

צו דעם קבר פון די קדושים
ברענג די מערדער, ברענג די הינט;
מיט דעם טויט זאָל דאָ באַצאָהלען
יעדער פּאָליאַק פאַר זיין זינד.

די נייע שחיטה

איך קאָן דיר, זון, אין פּנים גלייך ניט קוקען.
איך שעהם זיך, וועלט, מיט דיין פּראגרעס.
וואו איך קעהר נור און איך ווענד זיך,
טרעף איך אָן א יוד א מת.

און די פארגליווערטע קדושים,
די פון דיר געשענדטע קינדער,
קוקען שטאר אויף מיר פארוואונדערט,
פרעגען מיך אזוי באזונדער:

„מענש, ווי פריהרט אין דיר דיין בלוט ניט,
ווי קאָן דאָס דיין אויג גאָר זעהן
אזא גרויסען חורבן, וואָס איז,
אויף דיין אייגען־שטאם געשעהן?

„קאָן דער וועה פון אונז׳רע טעכטער
מיט די זקנים דיך ניט ריהרען,
און דער מאָרד פון קליינע קינדער
דיר דיין הארץ אין טויט ניט פריהרען?

אך, ווי הימעל־שרייענד, מענשען
ס׳איז די זינד געגען אידען.
און איהר, אומפארשעהמטע קריסטען,
רעדט פון פרייהייט נאָך און פריעדען!

ס׳איז דאָס בלוט פון די קדושים
פון נייעם סדום נאָך ניט פארקיהלט,
און א שווארצע האנט א נייע
איבער אונז א חלף פיהרט.

און עס בלוטעט אונזער קערפּער,
די קרבנות זיינען גרויס;
אונז׳רע טרעהרען ריהרען שטיינער,
ניט קיין מענשען, שטיינער בלויז!

צום שליאכטשיץ

קום ׳הער דו הונט אין מענש־געשטאַלט
און זעה די פרוכט פון בייזען ווילען,
האָסט געוואָלט און ס׳איז געשעהן —
דיין דורשט מיט אידען־בלוט געשטילען;

האָסט געוואָלט און ס׳איז געשעהן
די אידען־טאכטער פרעך געשענדעט.
פּוילען גאָט, זאָל פּוילענס האנט
וואָס האָט איהר פויסט צו אונז געווענדעט!

עס רוישט

עס רוישט, עס זידט און עס קאָכט;
עס ברויזט, עס שטורמט און עס ציטערט
אלץ וואָס אויף דער וועלט.

הימלען ברענען רויט ווי גלוט
אלע וועלטען זיינען רויט:
איבעראל גיסט זיך בלוט.

עס זידט די ערד ווי דער גיהנם,
אלעס איז אין רויטען פלאקער,
טרינקט זיך ווילד אין גלוטען־פלאמען.

עס שפּייט מיט פייער
דער גאָט פון שווערד
און פארניכטעט ווילד די ערד.

זאָל ער שפּייען, זאָל ער מאָרדען
ווען זיין ווילען איז פארדאָרבען.

מלחמה

עס האָט די לייבען־קראפט פון מענש
א גיהנם זיך באשאפען,
זיין אייגענעם גורל אין קאָן דאָרט געשטעלט
פון שטאָל און פון אייזען באפאנצערט,
מיט דעם ווילען פון א טייפעל,
קעמפפט דער מענש מיט ריעזען־קראפט
בויעט דאָרטען און פארלענדט.—

עס לויערט דער טויט פאר די אויגען,
איהם קימערט דער קאמפף בלויז אצינד.
און פאלענדיג שלאָגט ער זיין שונא,
זיין ווילען איז שטארקער פון ווינט. —

ווי וואונדערבאר, ווי גרויס, ווי שטארק
עס איז דעם מענשען'ס מאכט!
עס שרעקט איהם ניט דער טויט;
ער קוקט אין פנים איהם און לאכט.

און צאָרענדיג שלאָגט ער זיין שונא
פאר'שיכור'ט פון אייגענעם בלוט,

דער קראַך פון קאַנאָן איז ניט מעכטיג
דערשטיקען אין איהם איצט זיין מוט.

ער באָדט זיך אין אייגענעם בלוט שוין,
דאָך שלאָגט נאָך אין הארצען א ראכע־געפיהל;
ער זעהט שוין זיין ענד פאר די אויגען
און פּרואווט אלץ נאָך טרעפען אין ריכטיגען ציעל.

מיין ווארט

כ'האָב פאר קיינעם זיך געבויגען
לידער אָהן א צאָהל געזונגען.
ס'האָט די וועלט מיך אפּגעשטויסען
דאָך מיין שטים האָט הויך געקלונגען.

מיט דער שווינדקייט פון א הירשין,
האָב איך זיך אין וועג געטראגען;
מיט דער מורא פון א דונער
שטרענג מיין וואָרט געטאָן הויך זאָגען.

און מיין פייער־ווארט, געשמידען
פון דער גאָל פון מיין נשמה,
האָט גע'שטורעמט אלע וועלטען
אויסגעקעמפט מיר א נחמה.

אינהאלט:

צו איך — 6

ווינטער

קאנאדער ווינטער — 9
אויף דעם סקייטינג־רינג — 16
געסט — 18
שנייעלאך און קינדערלעך — 18

אויס דער וועלט פון אלע וועלטען

אויס דער אייביגקייט — 21
דער זוכער דראמ. פאעמא — 27
מתנות פון בורא — 31
אייביגקייט — 32
ווען די שטונדע האט — 33
די יאהרען — 33
אויס דער צוקונפט — 34
וועלט און מענש — 34
איך האב מיינע ווארצלען — 35
די צייטען — 35

נאכט געזאנגען

עס פאלט שוין ווידער צו — 37
ביינאכט — 38
אין נאכט — 39
אין פארק — 40
אין נאכט — 42

נשמות

דער זקן — 44
משה — 45
דער לעבעדיגער מאדעל — 46

ליעבע

דו האסט מיין ליעבע — 49
שוועסטער — 50
דיין שטימע — 50
צו חלום — 51
צו דער חופה — 52
אין דיין ליעבערס הענט — 52
מעגסט אין שלייערען — 53
צו — 54
ווייס — 55
ווייס — 56
צום לעבען — 57
איך וועל — 58
מיט דיר אין נאכט — 59
האסט געזעהען — 62
וויקעל אויס זיך — 62
קום הער — 63

די שעה — 64
וויעגט א רויז — 64
קינד פון מיין געדאנק — 65
איך, דער נאר פון אלע — 65
ביידענס הערצער — 66
בענקט א הארץ — 67
זאָג צי זאָל איך — 67
געדענקסט? — 69
בויגסט אוועק דיין פּנים — 70
אין מאָרגען ליכט — 71
בלומען — 72
עס האָט גענארט מיך — 72
מעגסט אין מאָרגען — 72
מיינע מיידלעך — 73
כ'האָב אין מיידלעך דריי — 75
כ'האָב א בייזען — 75
כ'האָב א מיידעלע — 76
און האָב איך — 76
קינד — 77
אונערווארטעט — 77

פאלענדע בלעטער

מיין בענקשאפט — 79
צום לעבען — 84
זון — 85
די מאָרגען־רויטקייט — 85
פראגמענטען פון מיין — 86
בין־השמשות — 88
ביזט קינד א קינד — 89
אויף ווייטע פעלדער — 90
די זון פארגעהט — 90
ס'ציהט מיך — 91
מיט מיין מאמען — 91
מיט זיך — 92
מיין גאסט — 92
אויף מיין הארפע — 93
פּיאנא קלאנגען — 93
דער שווארצער פויגעל — 94
כ'האָב א שטיין אין — 95
אין וועג — 95
געראטענע קינדער — 96
קינדערלאך — 96
דער הערבסט ווינט — 98
אָנהויב ווינטער — 98
צו די וואָס שאפען — 99
צום קאמף — 99
צום מזרח — 100
פאר די חנוכה ליכטלעך — 101
ענטוישונג — 101
איך האָב גע'חלום'ט — 103
אוועק איז דער יום־טוב — 104
אוועק איז דער טאָג — 104

זיפצען

מענש צו דיר — 106
די נייע שחיטה — 107
צום שליאכטשיץ — 108
עס רוישט — 108
מלחמה — 109
מיין ווארט — 110

מרדכי מילער.

זון און בענקשאפט.

איך בין ווי א קינד א צעלאזענער.
אדער גאר ווי אן אלטיטשקער מאן.
אמאל זאל איך שטיפען פארלירען זיך.
אמאל גאר מרה־שחורה'דיג זיין...

מרדכי מילער

ליעבעס ליעדער.

1

האסט געוואַרט פאַר מיר,
כ׳ווייס: דו דאַרפסט עס מיר ניט זאָגן.
האסט געבענקט, מיין קינד,
איצט, דיין האַרץ וועט מער ניט נאָגן.

שוועסטער, כ׳בין שוין דאָ.
די נאַכט איז שוין אַוועק וואוהין.
גלעט מיין ברוין געזיכט,
זעה! די שטראַהלען ווייט זיך ציהען...

כ׳בין שוין דאָ —
דיין זיס געגאַרטער טאָג...

2

איך האָב זיך פּלוצים אויסגעוויקעלט פון דער נאַכט.
און לויטער ווי קריסטאַל בין איך געקומען.
כ'האָב פאַרשפּרייט די זון: דיין ווייס געזיכט באַליכטיגט
און דו האָסט מיך מיט דיין געזיכט באַצוואונגען...

3

איך האָב געטרונקען וויין פון דיין באָקאַל:
שכור גלייך געוואָרען...
אַט אַזוי פאַרשייט. איז וואָס, איז וואָס?
האָב איך זיך פאַרלאָרען...

4

דער טאג אזוי הייס,
די זון אזוי שעהן
רופט ניט דאס לעבען:
קום לאמיר געהן?

דער וועג אזוי לאנג,
ביזטו שוין מיד?
ניין, נאך ניט מיד.
קום, לאמיר געהן.

5

ווערסטו שוין ארויסגעהן
גריסען זיך אהער:
וועל איך זיך פארליבען,
ליבען דיך, איך שווער.

ווערסטו שוין פארנארען
מיינע טריט צו דיר,
וועט עס מיך ניט ארען
כ'וועל דאך זיין מיט דיר...

6

האסט אזוי צעפּראַלט די פענסטער
און צעוואָרפן דיינע האָר.
האַלב פאַרשלאָפן דורך דעם פענסטער
זעהסטו אוים ווי הימעל־קלאָהר.

הערסטו איין זיך צו דעם זינגען
צו די פויגעלעך פון בוים, —
ווערט דיר פרעהליכער אין הארצען
וועבסטו שוין א נייעם טרוים...

קוקסטו ווייט אין טיפען הימעל,
שמייכעלט זיך צו דיר די זון:
וויקעלסטו זיך אוים פון דרימעל
וויים: א זונען־טאָג קומט אָן...

7

קינד, צ׳וואָס־זשע שוין ברוגז?
צ׳וואָס־זשע זיין אזוי פארשעהמט?
זעהסט: ס׳ארט מיך, ארט מיך זעהר,
מיין נשמה ווערט פארקלעמט.

הויב שוין אויף די אויגען,
ניט פאר׳עקשנ׳ט, צויבער־קינד,
איצט איז זומער: זאָל זיין פריידען,
כ׳וויל דעם אומעט ניט אצינד.

איצט איז פריהלינגס־יאהרען,
לאָמיר ביידע פליהען ווייט,
ווער עס שטיפט ניט פריהלינג,
ווערט געעלטערט פאר דער צייט...

8

הערסט: עס רוישט דאָס טייכעל דאַרטען.
קום אַרונטער צינד.
זעהסט: דאָס שיפעל, ווייט ווייט דאָרטען?
קום זיך שיפען, קינד.

רוהיג, רוהיג, וועט דאָס שיפעל,
טראָגען אונז אַוועק.
וועסטו זיצען, רוהיג, רוהיג,
אָהן אַביסעל שרעק.

וועסטו זיצען טיף פאַר'חלום'ט,
בענקען טיף פאַר זיך,
וועל איך האַלטען פעסט דעם רודער,
כ'וועל פאַרהיטען דיך...

9

טאכטער.
אט איז דא א פריהלינגס־ווינטעל
וועט עס ברענגען מיר א קוס.
שענק דעם ווינטעל דיינע ליפען.
טאכטער, פרעג מיך ניט פארוואס...

טאכטער.
אט איז דא די רויטע־רויטע
זונטער־זון פון זונען־לאנד,
לאמיר זאלבאנאנד שפאצירען.
גיב דיין ווייסע ליבע האנט.

טאכטער —
לאמיר טרעטען זיך א וועג.
ווער עס טרעט ניט אויס קיין וועגען,
בלייבט א פייגלינג אויף'ן וועג...

1

שפרייט אוים דיינע הענט
ווי דער אדלער די פליגעל
נ׳רוף מיך צו זיך.
זאל עס מיינען: דו רופסט מיך
זאל עס מיינען: דו ליבסט מיך.
מיך און מיין „איך״.

2

שטראהל אוים פון דיינע אויגען א הימלישע גוטסקייט
אז ליכטיג זאל זיין.
טרינק אן מיינע פארבארגענע טונקעלע ווינקלען
מיט ליכטיגען שיין.

3

רוף אוים מיט דיין טרעלענדער שטימע:
געליבטער, קום הער!
פאר פרייד וועל איך טאנצען און וויינען
אויסוויינען א טרעהר.

4

שפיל אוים אויף דיין הארפע
א בענקענדען ניגון.
און זאלען די קלאנגען
וויינענדיג פרעגען:
— וואו האסטו פארבראכט?
— ווער האט דיך געצערטעלט?
— ווער האט דיך גערייצט?

איך וועל זיך פארזינקען
אין זיך און אין זיך,
און צווישען די ציהן
וועל איך האלטען מיין צונג. —
און וועל שווייגען, אוי שווייגען,
פאר זיך...

5

צי ווייסטו אז איך האב געוואגעלט?
זיך אומגעשארט אזוי ווי דער ווינט?
נאר דיך האב איך תמיד געטראגען:
אין הארצען. דיך געהיט ווי א קינד.

6

אין מיין הארץ האב איך באהאלטען
דימענטענע שטיינער.
כ'וועל ניט האנדלען מיט די שטיינער.
כ'וועל זיי שיינקען איינער...

7

כ'וועל א רינגעל לאזען גיסען
אויף א גליהענד פייער.
כ'וועל אויסקריצען אויף'ן רינגעל:
דו ביזט ביי מיר טייער...

8

נעהם דאס רינגעל צו, געליבטע,
דאס וועט אונז פארבינדען,
דו וועסט קושען האפט מיין רינגעל
אין די טריבע שטונדען...

דו האָסט זיך פארליבט אין מיין אומעט

מיין הארץ האט א קלאפ געטאָן האסטיג, —
פארוואָס? — איך וויים ניט פארוואָס!
איך האָב דיך דערזעהען אומערווארטעט
נ'דו האָסט געקארגט מיר א גרוס.

יע, דו האָסט דיין אויג ניט געווענדעט
ווייסט מיך ניט, קענסט מיר ניט ניין.
דיין היינט איז שוין ניט וואָס דער נעכטען
נעכטען דעם היינט קען ניט זעהן...

דו האָסט מיך געליבט ווייס איך זיכער,
פארגעטערט יעטווידער וואָרט.
נאָר קוים בין איך פרעהלאך געוואָרען
האָסטו מיר ליבע געשפארט!...

דו האָסט זיך פארליבט אין מיין אומעט
איך ווייס; דו האָסט ניט געשפאסט
האָט אבער די פרייד מיך גערופען;
האָסטו מיין פרייד דאן פארהאסט...

לאך דיין געלעכטער איז זים

לאך, דיין געלעכטער איז זים:
ווי א זיסער געלעכטער.
יעטווידער צעל אין דיין טרעל
איז מיר ליבער פון ווערטער...

2

איך וויל ניט די רייד,
די פיעל פארביגע רייד,
די פשוט'קייט איז מיר בא'טעמ'טער.
איך וויל נאר די פרייד:
די אומגעריכטע פרייד
איז שעהנער אויפגעראמטער...

עס ציהט אין הארצען מיר צו איהר

עס ציהט אין הארצען מיר צו איהר,
איך פּאַלג און געה.
די גאס איז שטיל.
אין הארצען קלאפּט און איך — אין טיר...

זי עפענט אויף, איך קום אריין:
זיווארט אויף מיר.
איך זאָג גוט אווענט, ליבסטע מיין...

עס ענטפערען איהרע אויגען.
איך טראכט א ווייל
און שוין איז קלאָהר
פארוואָס ס'האָט צו איהר געצויגען...

איך וועל שווייגען.

איך וועל שווייגען
גאר ניט זאָגען;
זאָל די ליבע
טיפער נאָגען.

עס וועט נאָגען
א שטיל געפיהל;
בעסער שעהנער
אה, זאָל זיין שטיל...

זי וועט וויסען...
צי וועט זי ניט?
ס'מויל וועט שווייגען,
די אויגען — ניט...

גאָט היט מיר אָפּ איהרע לייכטע טריט

גאָט, היט מיר אָפּ איהרע לייכטע טריט.
איהרע פיס זאָלען פלינק זיך ציהען —
ציהען דורך דעם וועג.

איך וועל שטעהן פון וויטענס
זיך וואונדערען פארגאַפט:
ווי שלאַנק און בויגיג
ציטערדיג זי שפּאַנט.

און וועט א ווינט לויערען איבער איהרע טריט,
וועל איך דער שטארקערער
זיך פארמעסטען מיט דעם ווינט...

אין סאָד

שאַ־שטיל: א ליבעס־קוס האָט זיך פארקלאמערט.
דו קוקסט זיך אום און זוכסט,
זעה: עס הענגט דאָרטען אויף דעם גרינעם דעמב.—

שטיל איז די נאכט; דורכזיכטיג — די לופט,
ליבע טראגט זיך צווישען די בוימער,
סודות׳דיג מורמלען די בלעטער
לאכענדיג טראגט זיך דאָס גליק
גוט איז די קינדער וואָס ליבען...

שאַ־שטיל. די בוימער זיך וויגען;
די צווייגען — די קינדער — שוין דרימלען
דער שלאָף וועבט שוין זיין חלום.
ווייך שפרייטען זיך טרוימען
ליו־ליו וויגען די בלעטער...

מ׳קוויקט זיך דאָרט ערגעץ מיט נאכט־וויין
שטיל אזוי, שטיל אזוי שטיל.
ווערט שפעט. ווייל קורץ איז די נאכט;
ווערט שפעט ווייל קורץ איז דאָס לעבען...

זונען-אויפגאַנג.

מיט דעם אויפגאַנג פון דער זון האָב איך דיך דערזעהן.
א רויטער שטראַם האָט זיך געצויגען דאָרט ביי'ם ראַנד;
האָב איך געדענקט: ס'איז א בלוטיג שטראַם א בלוטיגער
אזוי ווי אין דיין באַק די פאַרב...

וואַרימער אלץ וואַרימער אין האַרצען איז געוואָרען.
ס'האָט געשימערט צויבערדיג פון זון
אזוי ווי פון די אויגען דיינע...

דאָס טייכעל געקוואָלען האָט, געשפּילט זיך מיט די שטראַהלען
סודות'דיג געמורמעלט וואָס געפּלאַפּעלט.
דופטענד האָט די לופט געשמעקט פאַר'שכור'ט
אזוי ווי דיינע וויין-ליפּען...

איז אז איך האָב דערקענט דיך נאָך דיין אויפגאַנג,
האָב איך געשמייכעלט לוסטיג ווי א קינד.
האָסט דאָך דאַן געשטראַהלט מיט דיינע בליקען...

האָסט געהערט

האָסט געהערט די קלאַנגען פון א פּיאַנאָ
פּלוצים אָט אזוי זיך אפּגעשטעלט פארגאפט.
צ׳וואָס־זשע האָסטו דיר דיין הארץ צעבראָכען
צ׳וואָס מיט טרעהרען דיינע אויגען זיך באפּייכט?

ווער שפּילט דאָרטען אין דעם ווייסען הויז?
גארסט צו וויסען, זעהן די ווייסע פינגער?
צי שפּילט ניט דאָרט א מלאך מעלאָדיען —
שירה צו דעם אויסגעטראכטען ליבען גאָט?

צי אפשר שפּילט א מיידעל לויב־געזאַנג
צו איהר באַשערטען פון איהר רייכען דמיון.
צי וויינט זי גאר מיט בלוט דורך די פינגער,
צי קייקלען זיך ניט טרעהרען אויף די קלאַווישען?

ארעם קינד, דו נאַריש־נאַריש מיידעל,
אזוי שפּילען מיט געפיהל איז א געפאַהר...
קענסט פארברענען דיינע איידעלע סטרונעס, —
דיינע סטרונעס פון דיין גלוטיג־הייסען הארץ.

די באַנגען וואָס שיקסט דורך דיינע פינגער
קענען פאַלען אויף פעלזען שווערע שטיינער;
שטומע פעלזען טויטע קלאַנגען.
אָהן רחמנות שיקען זיי צוריק די באַנגען..

דער ריהר פון איהרע פינגער אויף דער פּיאַנאָ
רופט ארויס אין מיר זכרונות:
געוועזן א צייט, כ׳בין אויך געוועזן פארליבט,
איך האָב אויך אזוי געשפּילט פאר איהר מיין שפּיעל.

איצט איז פאַראיבער. טרוימערישע טעג,
זיסע טעג פון בענקען, ליבען אָהן א שיעור,
נאָך איין פונק אין הארץ איז מיר פאַרבליבען,
ווי א ווארים נאָגט ער מיר מיין בלוטיג הארץ...

וועָר־זשע שפּיעלט דאָרטען אין דעם וויסען הויז?
ס׳הארץ ווי פאַרצעלייי אויף שטיקלאך ווערט צעבראכען.
צי שפּילט ניט דאָרט מיין צארטע ליבע רויז
מיין גליק, מיין אומגליק וואָס איך האָב פאַרלוירען?...

דו...

דו גאליגע שלאנג מיינע.
ווייס, איך טראג א צווילינג אין מיין הארץ:
איך האס און האָב דיך ליב.

האָסט גערייצט מיין הארץ:
געקומען און אוועק,
געקומען און אוועק...

דו מיט די אויגען דיינע וואָס פלאקערען ווי די זונען
מיט די בלויע אויגען דיינע וואָס ברענען ווי פייער,
מיט די ליפּען דיינע רויטע־בלוטיגע;
מיט דיין חן־גריבעל אין דיינע וויים־ראזעווע באקען

מיט די ווייסע ברוסטען וואָס שלאָגען ווי וועלען,
מיט דיין לייכטען ציטער ווי א הירשין אויף'ן פעלד,
דו מיט דיין קעניג־מיידעלשער קרוין אויף'ן קאָפּ —
די ליכטיגע לאָקען

האָסט גערייצט מיין הארץ:
געקומען און אוועק,
האָסטו זיך א צווילינג שוין פארדינט.

איך האָב געפּענט —

איך האָב געעפּענט די טויערען פון מיין ווארעם הארץ
און אריינגעלאָזט א מיידעל;
ווי א קעצעל פון אונטער'ן טיר האָט זי געבעטען זיך.
האָב איך געעפּענט ברייט מיין טיר.

זי איז אריינגעקומען שטיל
און האָט א ווארעם ארט אין הארץ געפונען.
איז זי דאָך הונגעריג געווען און דורשטיג
האָט זי געפונען הייסעם בלוט צום טרינקען...

עס האָט זיך איהר דערנאָך געגלוסט צו שפּיעלען
זי האָט דאָך שוין געזעטיגט זיך מיט בלוט...
האָט זי געשפּילט אויף די סטרונעס פון מיין הארץ:
האָב איך דערפיהלט א סטרונע האָט געפּלאצט...

עס פעהלט מיר א סטרונע.

עס פעהלט מיר א סטרונע.
ווייל איך ניט שפּילען.
זאָל הענגען דער פידעל,
זאָל פאלען דער שטויב...

איך וויל ניט פאררוכטען
ס'הארץ פון מיין פידעל!
זאָל הענגען באליידיגט —
א צעבראכען געמיט.

מיין טיר איז פארשלאָסען...

מיין טיר איז פארשלאָסען
איך לאָז ניט אריין;
די פענסטער פארהאנגען
פון זוניגען שיין...

אין צימער איז פינסטער, —
אין צימער איז שטיל
איך בענק ניט נאָך קיינעם
ס׳איז טויט מיין געפיהל...

איך האָב זי פארלוירען
עס טוט מיר ניט באנג
זאָל שטומען מיין ווילען
מיין יוגענדס־געדראנג...

אויף די וועגען.

אויף די וועגען האָבען מיר זיך באגעגענט
פארוואונדערט האָבען מיר זיך איבערגעקוקט.
מיר האָבען זיךביידע א צייט ניט געזעהן,
באזונדער מיר האָבען געוויינט און געקלאָגט...

זי האָט מיך געפרעגט און איך האָב געענטפערט:
ווי געהט עס דיר דאָרט אויף דיין איינזאמען וועג?
א מאך מיט דעם קאָפּ — און שוין אפגע׳פּטור׳ט:
אונז ביידען געלינגט ניט דער נארישער וועג...

מיר האָבען זיך ס׳ניי געזעגענט, צעגאנגען,
אין אויגען פארבליבען א בענקענדע טרעהר.
ווידער דאָס מזל אין שאטענס פארהילט
און ווידער איז פינסטער און ווידער איז לעער...

זומער.

מיין טעות

ערשט נעכטען פאר'ן שלאָפען,
ז'מיין פענסטער אונטער אייז געווען געקאָוועט.
כ'האב עגדענקט מיין פענסטער, אימער וועט פארפרוירען
בלייבען.

היינט די זון האָט זיך געיאוועט
און מיט פייערדיגע שטראהלען
האָט זי מיר מיין שויב באפאלען,
אפגערייניגט זאכט דאָס אייז
דערביי באליכטיגט מיר מיין צימער
און באליכטיגט מיין נשמה
און באוויזען ווי איך גרייז...

עס קומען אָן די נייע טעג

עס קומען אָן די נייע טעג
עס בליהען שוין די בלומען,
די וועלט ווערט פריי, א פויגעל זינגט
דער פרילינג איז געקומען.

עס שפיעלען זיך די קינדערלאך
ווי פויגעלעך אום זומער.
עס הילעכען די שטימעלעך:
פארשווינדען זאָל דער קומער.

אפריל

דו ליכטיגע טאכטער פון זון־לאנד!
האָסט געוואַרט אין דעם וועלט־צימער פון אומעט
און האָסט אין דיינע אויגען, האָפנונגען געווארימט...

האָסט געוואַרט, אָה לאנג געווארט, אין שטילען ווינטער
איינגעהילט אין שאָטען פון די מערץ־טעג
און האָסט געוויינט פאר וואָס מ׳זעהט ניט אָן דיין פנים...

נור פלוצים, האָסטו אויסגעוויקעלט זיך פון טרויער
און דאָ און דאָרט, א שטראהל געשיקט פון די אויגען...

כ׳האָב פארגאפט באטראכט דיין ליכטיג אויסזעהען
און האָב געפרעגט: ווי רופט מען דיך דו שעהנסטע?
האָסטו געענטפערט: טאָכטער אַפּריל!...

ניסן

אָט קומט דער פריהלינגס־טאָג דער ליכטיגער
דער שווערער ווינטער שוין פארשוואונדען!
טאָג־נאָך־טאָג ווערט פראכטפולער דער צויבער,
אין הימעל נייע ליכט זיך צינדען...

צום טייך שטראמען ריטשקעלאך זיך ציהען,
די פויגעלאך פון ערגעץ קומען.
דאָס הארץ ווערט אויפגעראמט מיט יום־טוב פרייד
עס טראגט זיך: ניסן איז געקומען!

די העלע זון שוין ניט קיין שטיף־מאמע,
מאמע׳דיג לויכט זי אויף די גאסען.
גינגאָלד דאָ און דאָרט האָט זי צעוואָרפען
אויסגעשטראהלט פון זיך דעם חודש ניסן.

זומער אווענט

1

כ'האָב געמאכט א רויטען פייער
ארום די בוימער האָט געברענט;
ווילד, די ווילדקייט איז מיר טייער
איך האָב עס האָלד, איך רייב די הענט...

ס'האט א פויגעלע געזונגען,
צפון־ליכט האָט זיך געצויגען;
כ'האָב די קלאנגען איינגעשלונגען
אָנגעטרונקען מיינע אויגען...

דאָ און דאָרט ביי'ם רויטען הימעל
ווי ביי מיידעל ליעבעס־באנגען
הילט זיך איין א זיסער דרימעל
בלויע וואָלקענס ווי פאָרהאנגען...

2

שטיל, די נאכט האָט מיך געפאנגען.
שטילע דהימלענדיגע ליידען
אָנגעטרונקען מיט פארלאנגען
וואָס די ליפּען קוים זיי ריידען.

זיס. א ליידענשאפט א שטילע.
פרעגען דאָך, זאָל איך ניט פרעגען
ווינטען קענעדער, די קיהלע,
ווען זיי ווילען מיך אויפרעגען...

טיף און ברייט און אויף די לאָנקעס
פיהל איך זיך צו גאָט גאָר נאָהענט
וואו עס פאשען זיך די „בראָנקאס"
זינג איך אוים מיין זומער־אווענט...

דער טאָג

דער טאָג איז געקומען, די נאכט איז אוועק.
איך האָב פון שלאָף שוין ערוואכט.
די זון האָט געלויכטען, איך האָב געשמייכעלט;
טאָג האָט באזיגט שוין די נאכט.

איך האָב שוין ווידער געשפּינט מיינע טרוימען
פארגעסען זיך אָן דער נאכט;
זון האָט קאָקעטיש געשמייכעלט ארונטער
טאָג האָט באזיגט מיט זיין פּראכט...

האָבען געגאָסען די שטראהלען מיט גינגאָלד
כ'האָב זיך געבאָדען אין גליק.
די וועלט האָט געשימערט; איך — אין איהר צויבער,
פון נאכט, צום טאָג שוין צוריק...

הערבסט.

געלע בלעטער

געלע בלעטער אויף די וועגען
פון די ביימער נאָר זיי פאַלען
אויסגעגרינט און אויסגעטריקענט
דאָס איז לעבען, דאָס איז לעבען...

און דער ווינט פאַרטראַגט, פאַרניכטעט
מיט זיין וויינען, מיט זיין וואָיען
טראַגט פאַנאַנדער בלומען־בלעטער
לאָזט אונז זעהן קלאָהר זיין אויפטו.

דאָס איז לעבען, דאָס איז לעבען...

און אַן אומעט נאָגט אין הארצען
פרעג ניט, קינד: וואָס איז די אורזאַך?
מיט דעם פריהלינג בליהען בלומען
גרינע בלעטער אויף די ביימער;
און זיי פאַלען אין דעם אסיען
ווען דער זומער מינערט שטראַהלען.

דאָס איז לעבען, דאָס איז לעבען...

ס'האָט דער הימעל זיך פארקופּערט.

ס'האָט דער הימעל זיך פארקופּערט
לאָזט ניט דורך אונז קיין שטראהלען.
אויף די שויבען קלאפט דער רעגען
און ד'פליגען פאלען פאלען...

גיסט דער רעגען אָהן אן אויפהער
אין הארצען נאָגט א אומעט.
אויף מיין פענסטער איז פארבליבען
איין פליעג וואָס טאנצט און זשומעט.

הילפלאָז פאר זיך נאָר זי פּלאָנטערט
זוכט א שטראהל אין די שויבען...
נאָר פארכמורעט איז דער הימעל,
דאָך די פליג וויל ניט גלויבען...

פארטריקענט איז דאָס בלעטעל

פארטריקענט איז דאָס בלעטעל
אויסגעדארט איז צווייג און בוים.
גיט א שיין די זון — ז'נאַר א וויילע...
ס'איז פויל קאלט.

מאָנאָטאָן און אומעטיג,
יעדע ליפּ געפּרעסט און שטום;
פארשוואונדען איז דער שמעטערלינג
עס ווערט קאלט...

קאלטער רעגען גיסט אָהן אויפהער,
שווארץ, כמורנע איז דער הימעל
אומעט שפרייט זיך אין מיין הויז
עס איז קאלט...

עס האָט שוין דער קום אָפּגעקלונגען

עס האָט שוין דער קום אָפּגעקלונגען
די זון איז אין ווייט שוין אוועק.
דער פויגעל האָט זיין'ס אָפּגעזונגען
געקומען איז הערבסט מיט זיין שרעק...

ס'זיינען שוין פאראיבער די שפורען,
עס גאָלדיגט שוין מעהר ניט די זון
מיר זוכען פארגאנגענע יאָהרען
דאָס איצטיגע געהט אונז ניט אָן. —

מיר זוכען פארגאנגענע טריט...

ווינטער ליעדער.

1

א ווינטער פארקאָוועט
פול שניי אנגעוויהט
די שויבען זיי בליהען
מיט קאנאדער צווים.

2

א פרעסטעל א ווייס,
ז'דרויסען פראָסטיג־קאלט
זילבערט זיך א שנעע
גרייפעלעך עס פאלט.

ווייסען זיך בוימעלאך
זילבערט זיך דער וואלד
טראגען זיך שליטעלאך —
דאָס וואָס איך האָב האָלד.

ווארפען זיך קינדער
מיט גאָמעלקעס שניי
פלאמען בעקעלאך,
מיר זאָל זיין פאר זיי!

3

שנייאיג איז די גאס
ווייס איז אונזער דרויסען;
זילבערט זיך די ווייס,
חן'עוודיג דער דרויסען.

לויפט א פערד אין שפאן
גליטשט זיך דער שליטען
זיצט זיך דער פוהרמאן:
איידא, שלעפ דעם שליטען!

בלוי איז דער הימעל
פינקלען העל די שטערען
ווי א זיסער דרימעל
לויפט פארביי א פערדעל...

4

ס'ציהען זיך די טעג אוועק
לאנג און דויערענד־מאָנאָטאָן
אָהן אן עק.

ס'דרעהט אין צימער זיך די קעלט
ווי א וויכער הין און הער:
ס'איז קאלט.

5

כ'זעה מענשען שפאנען
טרעטען אויף דעם שניי;
ווער איך שטארק ברוגז
ז'הארצען טוט מיר וועה...

אזא מין שעהנער דרויסען
א צויבערדיגע גאס
וויל איך זאָל פארבלייבען
אָהן פלעקען זויבער־ווייס...

6

ז'גאס איז שא
אין גאס איז שטיל,
געה איך מיר
וואוהין איך וויל.

ס'פנים מיינס
איז רויט ווי גלוט
טיף אין שניי
איז אמת גוט...

פארשידענע ליעדער.

צו פריה בין איך צו אייך געקומען

צו פריה בין איך צו אייך געקומען
געמיינט האָב איך צו עפענען מיין הארץ פאר אייך,
יעטווידער וועט טרינקען פון מיין יוגענד־קוואל —
יעטווידער געזונטערהייט זאָל טרינקען...

עס וועט א יונגע טאכטער קומען
זי וועט אין בעכער מיין — מיין הארץ —
א שטראהל געפינען...

זי וועט א שמייכלענדע א שטיף טאָן
און איך וועל געבען איהר מיין הארץ.
זי איז אבער ניט געקומען...

האָב איך געווארט, אָה לאנג געגארט:
זאָל קומען כאטש א היימלאָזער וואָס האָט ניט קיין געלענער
א ארימער וואָס האָט קיין גאנצע שיך אויף זיינע פיס,
וואָס ציטערט אט אזוי קאָנוואולסיוו פון דער קעלט.

די הייסע בלוט פון טיפען הארץ
איך וועל איהם געבען.
די ביינער, די ביינער זיינע, זיינען קאלט:
— ס'וועט מיין בלוט איהם דערוואַרימען.
און דאָך איז ער ניט געקומען...

איך האָב אלץ געווארט, דאָ און דאָרט א הייסע טרעהר פארלאָרען,
אפשר פארט א יתום וועט נאָך קומען.
צי א געפאלענע מיט בלויע רינגען ארום די אויגען.

צי גלאט אזוי א שלעכטער
צי אזוי א שוויגענדיגע טרעהר,
אלע אלע וועלען קומען צו מיין הארצענס־ברונען
און איך, א שמייכלענדער, וועל שטראהלען ווי די זון...

איז אבער קיינער ניט געקומען
האָב איך מיין הארץ געוואָרפען פאר די ווערים...

ווי אן אמרוה —

ווי אן אומרוה האָב איך זיך ארומגעשארט
אין ציימער איז געווען שטיל, אוי שטיל.
ווי טונקעל האָט דער לאָמפּ געברענט, ווי בלייך
איין הארצען האָט געשטילט זיך א געפיהל...

א טויטער שאטען האָט געוויעגט זיך אויף דער וואנט
צי אפשר גאר א לעבעדיג געפיהל — — —
...אזוי לעבעדיג און שטיל...

כ'האָב געטראכט פון דאָ און דאָרט און פון ווייט
אז ווילד בין איך אי אומפארשטענדליך־פרעמד.
קיינעם ווייס איך ניט און וויל ניט וויסען
אז פרעמדע מענשען זיינען דאָך אונז פרעמד...

דאָס פענסטער איז פארהאנגען

דאָס פענסטער איז פארהאנגען
אָט אזוי די שטילע קלאנגען
רוהיג שטילער ס'איז די נאכט.
אויף'ן וואנט דער זייגער הענגט
קריכט דער ווייזער אין דער פינסטער
ווי א גנב אין דער נאכט...

קיינער זעהט ניט, קיינער הערט ניט
ווי עס בייט זיך אום די צייט.
אומגעריכט די שטונדען קומען
מיט אן עכא פון דער ווייט...

רוהיג, רוהיג אין מיין בעטעל
איצטער קלינג ניט, שטומער זייגער.
ווייס: א חלום איז מיין טרייסט...
לאָז מיך דרימלען ביז באגינען
וועק ניט. וועק ניט, שטומער געהער
בעסער איז שוין ווען דו שטעהסט...

כ׳האָב מיין לעבען דעם אווענט אָפּגעגעבען

1

כ׳האָב מיין לעבען דעם אווענט אפגעגעבען,
מיט רוהיגקייט מיין הארץ געקיהלט,
צי האָב איך דען א טרייסט געפונען
צווישען שטיינער, וואָס איהר מענשען רופט.

כ׳האָב געוואנדערט פון מיין יוגענט
אומעטום געזוכט אן ארט.
אלץ גע׳חלומ׳ט: דאָרט איז בעסער,
נאָר גענארט האָט מיך דער „דאָרט״...

עס זיינען מיינע האָר, ווי זילבער שוין געוואָרען,
כ׳בין מיד צו בלאָנדזשען אויף די וועגען...
אומעטום, די זעלבע פרעמדע בליקען,
דאָ און דאָרט איך טרעף זיי אָן.

2

ווען איהר טרעפט מיך אָן אין אווענט,
גריסט מיך שטיל, נאָר לאָזט מיך פריי!
ס׳האָט דעם וואנד׳רער דער׳עסען —
פוסטער לויב פון פריהלינגס־מאי...

לאָזט דעם הימלאָזען געהן אליין,
ניט דעם בין השמשות איהם
לאָזט איהם דרימלען ווי דעם מאָרגען,
אין דעם אווענט שווייגען שטום...

שווייגען דרימלען אָהן אן אויפהער,
כ׳וויל ניט קיינעם נעבען מיר...
ווער ס׳ועט וואגען שטילקייט שטערען,
זאָל פארשאלטען זיין פון מיר.

דער צוג וועט ציהען ווייט אוועק

דער צוג וועט ציהען ווייט אוועק
איך וועל רויכערען און שווייגען...
צו מאָנאַטאַן, צו לאנגוויילינג, —
ס'וועט מיך גאָר ניט גאר ניט אַרען...

כ'וועל אָנקומען צו פריה צו שפּעט
קיינער וועט פאר מיר ניט ווארטען.
דו שטאָט איז פרעמד. זאָל זיין אזוי.
ס'וועט מיך גאָר ניט גאר ניט ארען...

איך בין אין שטאט איינגעקלאמערט

איך בין אין שטאָט איינגעקלאמערט
מיט צוואנגען פון אייזען און שטאָהל.
דער געלד־גייסט אין מוח מיר האמערט
מיין לעבען ז'מיר נמאס צו מאָל...

די שטאָט מיט איהר רויך און טומעל
זי שלינגט מיך און שפּייט מיך צוריק;
ווידער א בלייבער דערשלאָגען
זוך איך מיין שטאָטישען גליק...

עס טראגט זיך דער ווינט

עס טראגט זיך דער ווינט. עס שניידט זיך דער שטורם —
דורך מיין הארץ.

זינג איך מיינע לידער, קלינגען זיי קאלט
פאלען זיי ווי בליי אויף יענעם'ס הארץ?...

עס האט די פראסטיגקייט געבוירען מיינע לידער
עס האט דער עלענט זיי באגלייט.
ווי אזוי־זשע קענען זיי די ווארימקייט אייך ברענגען?

בערג שטומע.

בערג שטומע. ניטא צו וועמען ריידען
איך בין עלענט גאנץ אליין.
איך בין צווישען בערג און טאלען הילפלאז
ווי א קליינעם קינד איך וויין...

כ'האב פארלאזט דאס יוגענדליכע לעבען
אויפ'ן הארצען איז מיר שווער.
א פויגעל זינגט אן אומעטיגען ניגון
פון די אויגען פאלט א טרעהר...

דער וואלד שיקט מיר שווארץ־געדיכטען אומעט
דער ים שווארצער נאך פון טינט.
איך א הילפלאזער אין שיף פון לעבען
ווער געטריבען פון דעם ווינט...

צייט לידער.

1

מאך צו דיינע אויגען
מיין קינד,
און זעה ניט די וועגען
פון זינד...

פרעס צו דיינע ליפּען
אצינד.
דיין וואָרט זאָל ניט געהען
מיט ווינט...

פארמאך זיך אין צימער
און שוויג.
און גיב זיי די פאלשע
א פייג...

2

די פינסטערע נאכט מוז דאָך געהן
די נאכט וועט דאָך אייביג ניט שטעהן
די נאכט וועט דאָך אייביג ניט שטעהן...

דער טאָג דארף דאָך קומען, און וועט.
עס איז קיינמאָל ניט שפּעט
עס איז קיינמאָל ניט שפּעט...

3

אז דער טאָג וועט קומען
ערוואך, אָה, דאן פון שלאָף,
זאָלסט עפענען די אויגען
און זיין געגרייט צום רוף...

מ׳וועט דיך עפּעס פרעגען
נוץ־זשע אויס דיין וואָרט;
זאָל דיין שטימע קלינגען
וועקען זאָל דיין וואָרט...

געה ארויס פון צימער
באגעגענען די זון...
טאָג מוז דאָך ווען קומען...
משיח קומט דאָך אָן!

איך בין דאָס קינד פון אייער צייט...

איך בין דער שלאנג וואָס גלאנץ א שמייכלענדער
וואָס סטשירע מיט די ווייסע ציינער אין נאכט.
נאָר קוים קומט אָן דער טאָג דער ליכטיגער
דאן האלט איך טיף אין זיך מיין שלאנג פארשפארט...

איך טראג אין הארצען מיינ׳ס אי גאל, אי גיפט,
און אויף די ליפּען ווערטער זיסע — שעהן.
איך רעד פון גאָטבעלקייט פון ליבעס גליק
און ווייס אז איך בין ליגנעריש און קליין...

ווער בין איך דאָס, איהר זענט פארנאפּט און פרעגט.
איך בין דאָס קינד פון אייך איהר שעהנע לייט...
און קוים דערקענט איהר ניט זענט איהר דאָך בלינד
אדער פארדרעמעריש ווי אייער צייט...

צו פוילען...

אויף דיינע פעלדער צו דיין זון וואָס געהט איצט אויף
האָט זיך א רויטער שטראם פארמישט אין וועג...
א מאָרגען־בלאט האָט מיר דערצעהלט: ס'איז אידיש בלוט.
דער ים האָט בלוט געבראכט צו אונזער ברעג...

אין די שטילע נעכט, ווען ס'בלייכט זיך די לבנה,
האב איך דערהערט א זיפץ און א געוויין;
האָב איך דערפיהלט א שארפען שניט אין הארצען מיין
אָט ווי א מעסער וואָלט אין הארצען מיין שטעהן...

ווייט דיין לאנד האָט אָנגעפילט א שרייענד יאמער
דאָס האָט א שוועסטער אויסגעוויינט איהר שאנד.
אויף דיין ווייסט ניי־לאנד האָט זיך פארשפרייט א נעבעל
א ווילדע קראָהען־שווארצקייט אויף דיין לאנד...

אין א פוילען טאָג האָט א וואָלקען זיך געלעגט
דאָרט ווייט ביי'ם ראנד ליכט איז נאָך געלעגען
ז'וועך האָט זיך געזאלט אויף רעגען־טרערען ריכטען —
אויף רויטען וויינענדיגען בלוט־רעגען? — — — —

האָסטו שוין דיין האנט אין אידיש בלוט געטונקען
איז וויסען מעגסטו דאָך אז בלוט ווערט ניט פארשוויגען...
א טויטע נאכט וועט זיך אויף דיר נאָך שפרייטען!
ס'וועט דיין לאנד אין חורבות שפעטער ליגען...

איך האָב געפּרואווט

איך האָב געפּרואווט, לוסטיג זיין,
ווען פּיין האָט מיך געהאַלטען.
כ'האָב א שמייכעל אויסגעשטראַהלט,
ווען כ'האָב באדאַרפט גאָר שעלטען...

כ'האָב געמיינט מיין שמייכעל וועט
דעם טייפעל ווייט פארטרייבען;
ר'וועט ניט מעהר מיין ארעם פאָלק
צו גאל־פארצווייפלונג טרייבען...

כ'האָב געמיינט די פינסטערניש
וועט זיך פאר שטראהלען שרעקען.
כ'האָב געמיינט מיין מיסיע, וועט
די בלינדע נאכט אויפוועקען...

ס'איז אָבער בלויז א חלום;
מען מאטערט דעם פּרוביר־שטיין...
די מענשהייט, ווערט אַלץ ווילדער,
זי איז ווילד און איז געווען...

זאָל פאלען

זאָל פאלען דאָס אַלטע און קראַכען
דאָס נייע מיר זאָלען עמפאנגען
איהר הערט ווי עס קומט אונזער יום טוב:
צי הערט איהר די נייע געזאנגען?

עס קומען איצט אָן נייע שוואַלבען
זיי באגריסען דעם איצטיגען דור.
מיר לעבען אין צייט פון גאולה:
צי קומט ניט אָן א שעהנערעס יאָהר?

מיין פאָלק

צום ערשטען קאנאדער אידישען קאָנגרעס

מיין פאָלק האָט דאָס וואָרט שוין געזאָגט,
פון נאכט צו טאָג זיך דערוואַרט.
קלאָר־זאכליך געפאָדערט, געמאָנט,
געמאָנט וואָס לאַנג שוין געגאַרט.

מיין טרוים וואָס ווארט אין מיין דמיון,
ניט געריהרט פון פרעמדע הענט,
האָט איצט זיך דערוואַרט, זיך דערוואַרט;
געשמידט דעם גוטען מאָמענט...

קאהקי־קליידער און באראקען
ווי א כמארע פאר די אויגען.
שווארצע וואלקען. ס'איז מלחמה
נאָר זיי הענגען אָנגעצויגען.

שטעהט א וועכטער אָנגעכמורעט
און עס גיסט א קאלטער רעגען;
נאָר זיין פנים ווי דער דרויסען
נאָר ער היט די פאלשע וועגען...

הארטע ביינק און בייזע זעלנער
נאָך דעם דרילען מיד אָהן כח.
ווער עס שלאָפט און ווער עס דרימעלט, —
שלום פלאָנטערט זיך אין מוח...

אויף דער וואך

עס וואויעט דער ווינט ווי א וואלף
לויערט מיינע טריט.
די סעקונדעס — לאנג, אך, ווי לאנג!
אה, די נאכט!...

ווען קומט די צווייטע וואך צוגעהן?
צוויי שטונדען ווי לאנג!
אה, די נאכט!

מיר דוכט עמיץ געהט, עמיץ שפאנט.
אין הארצען עפעס קלאפט.
אה, די נאכט!

מיין ביקס אנגעשטעלט אזוי פלינק
דער קינזשאל אין דער נאכט.
שטעה, ווער געהט דארט שפעט אין דער נאכט?
אה, די נאכט!

אויף דעם פאראד

גלאט ראזירט דאס פנים
אויסגעפוצט די קנעפ.
וועלען מיר געפעלען...
אלע זיין אין „סטעפ“.

וועט די מוזיק שפילען
קאמאפלאזשען מוט...
וועט עס אונז שוין ריהרען
כלומרש׳ט פיהלען גוט...

א בריעף

געליבטער!
אזוי ווי די נאכט ווארט פאר דעם טאָג
אזוי ווארט איך פאר דיר,
געליבטער, ווען וועסטו קומען?
שלאָפלאָז פארברענג איך די נעכט,
דערשלאָגען האָט מיך דער טאָג.
געליבטער, ווען וועסטו קומען?

ווער איז צו דער וואָס איז ווייט פון געליבטען
אָהן ליבע מעהרען זיך וועהען.
כ׳זוך דיך אזוי ווי דער בלאָנדזשענדער — ווענען
כ׳קען דיך ניט געפינען...

עס הערען זיך טריט דאָרט אין דרויסען
עס פאנגט אָן צו קלאפען מיין הארץ.
אָט דוכט מיר עס עפענט די טיר זיך
און קומסט מיט דיין שמייכלענדען אויסזעהן...

איך ווענד מיינע אויגען צום טיר
עס קומט ניט קיינער אין צימער
דער ווינט האָט מיין דמיון פארנארט
געוואָלט מיך באפרייען פון קומער.

אזוי ווי די זאנגען אָהן רעגען,
אזוי איז מיין לעבען אָהן דיר,
די איינזאמקייט טריקענט מיין זעעלע
עס מעהרען זיך באנגען אָהן שיעור.

עס העלפט ניט קיין טרייסטען פון פרעמדע,
צי קען איך זיי טוישען פאר דיר?
מ'זאָגט מיר: דאָס לאנד דארף דיך נויטיג!
צי קען דאָס א טרייסט זיין פאר מיר?

טויב איז מיין אויער צו פרעמדע
א טרייסט איז א ווערטלאָזע פראזע
מיין באגעהר איז זאָלסט קומען געשווינדער,
געליבטער, ווען קומסטו צוריק?...

אפגעהאקטע זיפצען

טראך — — — — טראך — — — — טראך — — — — —
וואונדערבאר, ווי שטארק דער מענש, ווי ליבען־קראפט.
ווי אייזען שטארק...
ווי אזוי־זשע טראגט דער מענש עס איבער?...
אומבאגרייפליך אומערקלערבאר!
יא, דער מענש איז שטארקער טויזענט מאל פון אייזען!...
עס לויערט פאר די אויגען בעז־צעווילדעטע די ענד פון
לעבען
עס לויערט טויט פון אלע ווינקלען,
דאך דער גליקליכסטער בלייבט לעבען. —

האסט קיין צייט, אפילו ניט דיין לעצטע תפלה זאגען;
דער גיהנום פלאקערט בראנד פאנאנדער
דו אין מיטען, פרעסטו דיינע בלויע ליפען
און א שוים דאס לעצטע בלעזעל לאזט ארויס:
דיין אטהעם הויכט...
און שוין דו פעהלסט מ'ועט דיך שוין ניט צעהלען —

געפאלען, — נא, באד דיין ליב אין רויטען אייגען־בלוט
קום ריין, אויף יענער צוגעזאגטער הימעל־וועלט
אן אויסגעבלוטיגטער, צופייניגטער, פאר דיינע
אויסגעטראכטע זינד —

טראך — — — — טראך — — — — טראך — — — — — —
פייער, רויך, בלוט מיטביינער אנגעשטויבטע,
קרעכצען שרעקליכע,
מיט אפגעהאקטע זיפצען

אוי — — — — אוי — — — — אוי — — — —

— גאָט פארגיב מיר מיינע זינד,
איך האָב שוין צעהנדליגע געטויטעט...
עס טראגט זיך גוסס'דיג זיין שטים
און ווערט פארטראגען מיט דעם ווילדען רויך. —

זשו — — — — זשו — — — — עס פליהט די קויל
די קעפ אריבער. אָט, אָט, זי טרעפט, און ביזט א טויטער:
נאָר ניין...
גאָט! דעם צווייטען פריינד, מיין... מיין — ברוד—ע—ר
און שוין א צווייטע קויל, און איהם אליין געטראפען.—

און ביידע פריינד... דאנק דעם גרויסען נאר פון
מענשליכער פאנטאזיע...
ביידע זיינען טויט... און ביידע — עכט צופרידען. —

סאָלדאטען ביז דעם האלדז באפאנצערט...
מיט דעם בעזען צאָרן אָנגעפייערט אין די אויגען
און עס ברענט דער האס און פלאקערט זיך אין בראנד
און דאָס איז טייפעל־שפיעל אין מענשליכע מלחמות.

דוד

1

ווי שטאָל און ווי אייזען,
איז קרעפטיג זיין וויל'
גארט ער וואָס, געווינט ער
דערגרייייכט ער זיין ציעל.

די וועלט איז א תפיסה
דער אמת — איין איהר...
קלאפט ער מוטיג, שמעטערט,
רייסט ער איהר טיר...

2

דער קעניג האָט מלחמה ערקלערט;
יונג און אלט פארזאָרגט.
פרויען אומעטיגע פארטרויערט
נעהען אום פארווירט.

ווייט איבער'ן הימעל א כמארע,
א שווארצע זיך שפרייט
א פלעק א רויטער אויפ'ן הימעל
ערגעץ וואו פארגעהט.

פינסטער איז געוואָרען, — סארא שרעק!
ז'מיטען טאָג די נאכט...
די נאכט האָט אויסגערופען, — דוד!
קום, מלחמה ווארט.

ער הערט זיך איין:
עס קלינגט א צוויטע שטים
ניט געה אין שלאכט אריין,
ניט געה!

דיין גייסט איז הויך
ווי זשע קען אזוינ׳ס געשעהן;
דו זאָלסט דיין „איך“ און שטאָלץ
ווי א יונגעם ווערב׳ל בויגען?

ווי קען אזוינס געשעהן?
א מענש וואָס פארשטעהט:
וואָס רעכט איז און וואָס אומרעכט איז
זאָל אין קריעג געהן:
ווי קען אזוינ׳ס געשעהן?

דוד, דיין ציעל אין לעבען
איז צום אמת שטרעבען.
ווי קענסטו לעבענ׳ס פארניכטען,
ווען ניט דו קענסט פאררריכטען?
ווען ביזט ניט אימשטאנד
מיט דיין אייגען־האנט
א נייעם לעבען בויען?!

האָסטו פארלוירען דיינע אידעאלען,
האָסטו זיי באגראָבען?
איז אלץ וואָס מענשליכעס אין דיר פארפאלען
איז שוין צייט צו קלאָגען?

ווער געשריען, וועה!
ווערסטו קענען זעהן ווי א מענש צאנקט,

ווערסטו אָנזעהן דיין שווערד מיט בלוט.
דיין שארפען שווערד וואָס בלאנקט,
ווערסטו קענען צוברעכען דיינס
דיינע הייליגע פּרינציפּען.
ווערסטו דאן דעם אמת טראגען
אויף דיינע ליפּען?

אויב, חלילה, טאָן ווערסטו אזוי,
צו א ביקס אדער צו א שווערד זיך ריהרען
זאָל די תוכחה אויף דיין פּנים פאלען.

דיין געוויסען זאָל דיר קיינמאָל ניט פארגעבען
פארשאָלטען זאָלסטו זיין פון יעדען.
זאָל דיין אייגען קויל אין דיין הארצען ציעלען
פארשפּאָטעט זאָלסטו זיין פון יעדען.

געדענק:
מענשען־ליעבע איז דער צוועק פון זיין,
אמת, אויף דיינע ליפּען דארפסטו טראגען
געדענק מלחמות רואינירען;

אלץ וואָס איז גערעכט, און שעהן.
זעה, יושר זאָלסטו ניט פארלירען,
זאָג, דו ווערסט אין קריעג ניט געהן. —

3

אין דוד׳ס אויגען פייער גלאנצט,
זיין געזיכט ווערט פלאמיג רויט.
ניט אין שלאכט־פעלד וועט ער געהן
מעג מען איהם געבען דעם טויט...

אזוי איז געשעהן
ער פאָלגט ניט דעם קעניג.
שוין לוויערט דער טויט,
דאָך, ארט עס איהם ווייניג...

מ'פיהרט איהם אין קייטען צו באשטראפען,
דאָך שרעק פעהלט אין זיינע אויגען.
דער הענקער האָט א שטריק פארוואָרפען...
און דוד'ס האלדז פארצויגען...

דוד'ס קערפער הענגט אין דער לופטען,
ער וויגט זיך פון ווינט 'הין און צוריק.
זיין קערפער איז אין שטראהלען פארזונקען
דוד הענגט אויפ'ן שטריק...

אויף זיינע ליפען א שמייכעל פארהאלט זיך,
אין די ווינקלען פון מויל עפעס לעבט...
די לאָקען צושויבערט, דעקען דעם שטערען
דרך־ארץ א הייליגער שוועבט!..

פון מזרח א גאָלדענע זון זיך צוגליהט
שיקט איהרע שטראהלען אראפ
דוד ליגט שוין א טויטער באגראבען
א בלימעלע וואקסט אויף זיין גרוב...

דאָס בלימעלע וואקסט, שפרייט זיך פאנאנדער,
איינזאם פארוואָרפען אין פעלד,
ס'ציהט זיך יניקה, איהר ווייסט דאָך דעם מקור
ס'קומט פון א הייליגען העלד...

מעלאדיען.

נאָךביים וויגעל...

מיין טרייער מאַמען א מתנה

נאָך ביים וויגעל, אין מיין קינדהייט
פּלעגט מיין מאַמע לידער זינגען.
טרויעריגע ווי מיין לעבען
פּלעגען איהרע לידער קלינגען...

זי פּלעגט מיר זינגען ליו־ליו־ליו.
שלאָף שוין איין דו קדיש מיינער;
מיין ברוסט איז טרוקען כ'האָב קיין מילך
ווער־ניט־ווייסט דער מאַמען דיינער...

ווען ניט ווען פּלעגט זי מיך טרייסטען
מיך צי זיך, — איך וויים ניט ווענען...
ס'וועט דיין טאַטע געלט פאַרדינען
ועסטו מעהר מיין קינד ניט וויינען...

אָה, מיין מאַמע גוטע מאַמע
ווי זי פּלעגט עס ביטער ליידען!
ס'פּלעגט אין שטוב דער דלות פּייפען
נאָר זי פּלעגט פאַר קיינעם רעדען...

ס'פּלעגט דער ווינט אין פענסטער וויינען,
קלאַפּען ווילד מיט זיינע פינגער...
...ניט געוואוסט ס'וועט זיך אָפּרופען
אין דער צוקונפט אויף דעם זינגער...

כ׳וועל

1

כ׳וועל שפינען מיינע פעדים
ווער־זשע וועט זיי וועבען?
כ׳וועל שפינענדיג אויסגעהען
ווער־זשע וועט דערוועבען?

כ׳וועל שרייבען מיינע ליעדער
ווער־זשע וועט זיי לייענען?
כ׳וועל זינגענדיג אויסגעהן
ווער וועט נאָך מיר וויינען?...

2

קינדער וועל איך לאָזען אומעטום צוזייהטע
איינער וועט דעם צווייטען ניט פארשטעהן...
אין ארכיוועז וועלען מיינע ביכער פוילען,
ס׳וועט די צייט מיט שימעל זיי פארוועהען!...

ס׳וועלען בלייבען מיינע פעדים ניט דערוועבטע
קינדער מיינע וועלען ניט דערשפינען.
א רוהיגלאָזער אין קבר וועל איך ליגען
ביז מיין וואָרט א מקום וועט געפינען...

זיסע לידער. יענע לידער

זיסע ליעדער, יענע ליעדער
פון בליהענדע אינגעל־יאָהרען
וואו זיינען זיי הינגעקומען?
וואָס איז פון זיי געוואָרען...

ס'איז פארבליבען בלויז אן עכא
אן אפגעהאקטער ווידער־קלאנג
וואָס קומט ארויס ווען איך באדויער
לאנג פארלוירענעם געזאנג?

אומזיסט די וואונשען, פארלאנגען
שוין פארשוואונדען יוגענד־גליק
ס'וועלען לידער געזונגענע
ניט אומקעהרען זיך צוריק...

די וועלט.

די וועלט איז א דול הויז
דו ביזט אין איר
פּרובירסטו אנטלויפען
לאָזט ניט די טיר...

די וועלט איז א דול הויז
צאמט זי דיר איין
גיט זי דיר קיין פריידען
גיט זי דיר פּיין...

געלינגט דיר זיך שיידען
מאכען א סוף
צו איז ניט פיעל ערגער?
טויט איז דיין שטראָף.

שכרות

אז ביטער איז מיין לעבען סיי ווי סיי
האָב איך געמעגט א טראָפּען ביטערס זיך דערגיסען;
אז פרייד איז פרעמד צו מיר פון קינדווייז אויף
טו לאָם איך כאָטש פון לייד און ביטערעס געניסען.

כ׳האָב אין וועלט אומגליק אָנגעטראָפען
האָט זיך מיין הארץ מיט וועהטאָג אָנגעפילט;
כ׳האָב געזוכט א טרייסט אין וועהטאָג מיינעם
און האָב אין שכרות מיינע שמערצען זיך געשטילט...

צום מאָמענט

מיר ווייסען ניט דעם מאָרגען
שפּעטער וואָס וועט זיין;
טו לאָמיר לעבען איצטער
לאמיר פרעהליך זיין.

מיר זיינען ווי די בלינדע
טאפּען אונזער וועג
מיר ווייסען ניט דעם מאָרגען
ווייסען ניט דעם ברעג.

טו לאָמיר כאָטש א לעב טאָן
כאָטש א גוטע שעה
כאָטש א הוליע פאר א ווייל
ביז עס קומט די רוה...

מיינע יאָהרען

מיינע יאָהרען זיינען ביטער
מיינע טעג אי גרוי, אי וויסט
פון מיין האָפנונג ס׳פארלוירענע
זעלטען ווען ווער איך געגריסט.

גלויבען האָב איך לאנג פארלוירען
כ׳האָב צעבראכען לאנג מיין גאָט
וואָס־זשע זיין וועט פון מיר שפעטער:
וועל איך בלייבען ווי צו שפּאָט?

דער נאר...

וואו איז דער קוואל
וואָס שלאָגט מיט לעבען,
דו אלמעכטיגער,
פון טויזענד וועגען?...

איך איינציגער מיט מיינע בליקען
זוך אין טיעפעניש פון „זיין״
כ׳שטורם מיט ווערטער
אין פארצווייפלונג פול אין פיין...

כ׳בין פארמאטערט פון תמיד זוכען
כ׳טרינק זיך אין ים פון צער;
מיין פנים ווי דער חושך
מיינע אויגען ווי ביים נאר...

וואו איז זשע פארט
דער קוואל פון לעבען?
כ׳וועל אייביג, אייביג פרעגען...
מעג איך זיין א נאר...

האָב איך...

האָב איך שוין געזונגען
אַט אזוי פון הארץ
האָט שוין שפּאָט געקלונגען
פיהל איך שוין א שמארץ...

איהר האָט געזאָגט

איהר האָט געזאָגט
כ׳זאָל ניט זינגען.
כ׳האָב ניט געפאָלגט
כ׳האָב געזונגען...

איהר האָט געשפּאָט:
מיין ליעד ז׳נארויש
כ׳האָב געזונגען —
איהר זיינט שוין אלט...

מעגט איהר מיינע ווערטער צו דער וויסטע שיקען
מעגט איהר מיין אמת מיט די פיס צוטרעטען, —
זיי וועלען ווי שוועמלעך נאָך א רעגען וואקסען
זיי וועלען אנערקענונג זיך ניט בעטען.

ס׳האָט דער זינגער אנערקענונג ניט געבעטען
און ניט געזוכט א צושטימונג פון פאך־לייט
עס וועט מיין וואָרט, מיין ליד צווישען פאָלק פארבלאָנדזען
כאָטש דער וועג, דער לאנגער וועג צום פאָלק איז ווייט...

שטארק איז מיין פרעגען

שטארק איז מיין פרעגען
טיף איז מיין בענקען
שטארק ווי דאָס אייזען
טיעף ווי דער ים.

שנעל איז מיין געהן
פעסט איז מיין שפאן
הויך איז מיין ריידען
ווערטער — א ים.

ווען ארען די אומעדיגע טעג די זויערע
כ'בין יונג, זאָלען שפראָצען הייליגע פארלאנגען
איהר שרייט: „ניט גוט!" מיין אויער הערט דאָס ניט;
איך הער איצט קיינע טרויעריגע קלאנגען...

מיין שטעדטעל

איך זעה מיין קליינעם שטעטעלע
וואָס איז איצט פון מיר ווייט
איך זעה דעם טיפען שווארצען וואלד
וואָס איז איצט פון מיר ווייט.

א שמאָלער וועג, א שלענגלענדער
דאָך גוט געוועז פאר צוויי...
מ׳יין גוט אסתר׳ל מיין שעהנס
באשיינפערליך איך זעה.

זי שמייכעלט און פאררויטעלט זיך
און ווייזט די מילך־צייהן
נאָר צנועה׳דיג און שעמעוודיג, —
א וואונדערבארער חן...

איך זעה דעם בלויען ברייטען בוג:
ער איז דאָך אזוי טיף;
אָט ברויזט ער שטיל און חן׳דעלט זיך,
אָט גיט ער מיר א רוף.

„—מרדכי, קום געניס פון מיר
איך גיב די וועלען דיר
די זון זי שטראהלט מיט גאָלד אראָפּ
אויך זי זיך באָדט אין מיר...

דער וואלד געדיכט איז שווארץ אזוי
דאָך שרעקט ער מיך ניט. ניין!
עס דערמאָנט דער וואלד א ניגערל
א שווארצער דאָך מיט חן...

די זון אויך גאָר אַן אַנדערע
ליכטיגער מיר דאַכט;
ניטאָ קיין גרויסע מויערן
נור שטיבעלעך א פּראַכט.

אָט פּאָהרען דאָרט פון וואַלד אַרויס
פויערים אָהן צאָהל;
זיי זינגען וואָס, — ווי זיי עס קלינגט
באַקאַנטעס פון אַמאָהל!...

אָה די ווייט, די ווייט...

אויף די ברעגען אויף די זאמדען
האָט מיין הארץ געביינקט.
און די רויטע זון ווי פייער,
האָט א שטראהל געשענקט...

כ׳האָב מיין הארץ אין שטראהל געבאָדען
ביז נאָך מיטאָג־צייט...
און דערנאָך אליין געבליבען
לאנג געקוקט און ווייט...

אה, די ווייט, די ווייט...

א שטיקעל ברויט

דראמאטישע פאעמא אין איין אקט

פערזאנען.

די געפאלענע
א בעטלער

גרויסע פעלזען. עס שלענגלען זיך וועגען
ארונטער צום ים. פון וויטענ'ס זעהט זיך
א שיף באלויכטען מיט גרינע־בלויע און
רויטע לעמפעלאך. ס'איז א בלינדע פינס־
טערע נאכט

געפאלענע

זי ליגט אויף א שטיין איינגעוויקעלט אין
צוריסענע טראנטעס און רייבט זיך די
שלעפעריגע אויגען מיט שמוציגע הענט...

אד ווי שרעקליך איז די נאכט.
ס'איז נאך ערגער ווען דו ווארסט...
אז דער טאג זאל קומען שווינד
וואלט איך וויינען ווי א קינד.

אומעטיג

קום שויז, קום שויז, טאג צוגעהן,
ועסטו הערען ווי איך וויין...
די קעלט פרעסט זיך איין אין מיר,
ווי א בייזע ווילדע טיער.

דער בעטלער

אז איינגעבויגענער מיט א שטעקען אין האנט.

שווארץ איז די נאכט אומבאשטימט,
דערפאר איז זי איצט, בארימט...
וועה איז דעם, וואס ווארט פאר „טאג"
ס'קומט אויף איהם א וויסטע קלאג...

די זון ז'ווייט נאך זעהר ווייט,
צ'וואס־זשע ווארטען פאר דער צייט?
כ'האב געווארט אמאל אזוי,
ביז איך בין געווארען גרוי...

געפאלענע

איז וואס?
איז וואס?

דער בעטלער

זאָל דיר מײַן שטערן זאָגן
און מײַן בעטלעריש קלאָגן.

געפאַלענע

איך קען ניט זען דײַן שטערן גליהען.
די בלינדע נאַכט דערלאָזט מיך ניט...

דער בעטלער

קום הער! קום הער אויבן אַן.
ס'וועט דיר ניט העלפֿן די זון...
דער נאַכט'ס בלינד אויג איז דײַן פֿרײַנט
די ליכטיגקייט איז דײַן פֿײַנט...

געפאַלענע

זיך פֿאַרהוסטענדיג

דו אַלטער נאַר, וויסטער נאַר,
ז'וועניג מיר מײַן אייגן צער?
צו זאָל איך גיין צו דיר,

צו דו זאָלסט גיין צו מיר?

כי... כי... כי...
עס זאָל די פֿרוי גאָר גיין צום מאַן.
געפֿעלט דיר אַזאַ שפּאַס?

דער בעטלער

אה, ס'איז מיר קאַלט, אה ווי קאַלט!

עס טרעפֿט ניט אַ צאָהן אין אַ צאָהן.

געפאַלענע

מיר איז נאָך קעלטער.
איך בין דאָך עלטער...

דער בעטלער

דער בעטלער איז עלטער...

געפאלענע

זעה נאר די שיף ווי זי יאגט זיך.
זעה נאר די שיף ווי זי וויגט זיך.
זי יאגט זיך צו לאנד איצט אריין
עס מוז דארטען ווארעם איצט זיין...

ברויט איז אויך דארטען דא.

דער בעטלער

גלויב ניט אז ס'איז דארטען דער גן־עדן
ניט יעדען איינעם איז דאך גוט.
ניט יעדען איינעם הערט צו גאט...

געפאלענע

עס קלעמט מיין הארץ. עס פעהלט מיר ברויט.
איך זעה פאר זיך דעם בייזען טויט...

דער בעטלער

איך האב א קליין שטיקעלע ברויט.
פון טארבע אויסגעשמירט אין קויט.
קום אהער זיך טיילען
קום אהער זיך וויילען...

ער נעהמט ארויס פון טארבע א שטיקעל
ברויט. ברעכט עס איבער אויף צווייען.
קוקט דארויף מיט גרויס פארגעניגען...

געפאלענע

דו האלסט עס זעהר לאנג.
צי פיהלסטו ניט א באנג
נאך אויסגעבעטעלט ברויט?

דער בעטלער

נו קום אהער געשווינד
און צאהל מיר אפּ מיט זינד...

געפאלענע

די „זי" געהט ניט צום „ער".
איך האס דיך, יא איך שווער.
נאר געהן מוז איך גלייך.
פארפאלעז דו ביזט רייך.

פארמאגסט דאס שטיקעל ברויט...

זי הויבט זיך אויף א פולע לאנגזאם
און געהט.

וואו ביזטו דאָרט?
איך זעה דיך ניט.
דער טויט מיר דוכט
איז הארצעז גליהט...

זיפצט

דער בעטלער

זיפץ ניט אומגליק, ציטער ניט.
ס'איז דאך ניט דיין ערשטער שריט...
דו ביזט שוין א געלער בלאט
האסט איז זיך קיין פונק פון גאָט...

דער בייזער ווינט וועט דיך פארטראגען
קיינער וועט נאָך דיר ניט קלאָגען...

געפאלענע

ווינט וועט נאָך מיר וויינען.
די דעמבעס וועלן האסטיג קראכן.
די הינט וועלן בילן.
און די טייוואלעס וועלן לאכן...

דער בעטלער

גענוג. גענוג.
וואו ביזטו דארט?

געפאלענע

כ׳זעה שוין נים דיין שאטען.
די נאכט איז פינסטער בלינד.
צוליעב דעם שטיקעל ברוים...
אז וועה איז מיר און ווינד...

דער בעטלער

שטרעקט אוים זיינע הענט.

אט בין איך דא!

געפאלענע

מ׳זעהט שוין נים די שיף:
ז׳איז שוין אויך פארשוואונדען.
קיין ליכט, קיין שטראהל,
ברענגען נים די שטונדען...

דער בעטלער

בויג זיך איין אויף אלע פיער.
וועסטו טרעפען גלייך צו מיר...

געפאלענע

זי פאלט אויף די הענט און קריכט.

אך דאָס שטיקעל ברויט,
ליבערשט שוין דער טויט...

דער בעטלער

שנעלער, שנעלער.

געפאלענע

אה, די פינסטערניש...
גוואלד — — — גוואל — — — —

זי פאלט ארונטער אין אן אפגרונט איבער
שטיינער. עס הערט זיך א פארצווייפעלט
ווילד געשריי.

דער בעטלער

וואוהין ביזטו אוועק?
צ'וואָס צ'וואָס די שרעק?

אַ — אַ — — — ארונטערגעפאלען...
צוליב דעם שטיקעל ברויט.
בעסער, איז דער טויט...

אינהאַלט:

ליעבעס ליעדער

האָסט געוואָרט — — — 7
שפּרייט אוים — — — — 15
דו האָסט זיך פאַרליעבט — 17
לאך דיין געלעכטער איז זים 18
עס ציהט אין הארצען — — 19
איך וועל שווייגען — — 20
גאָט היט מיר אפּ איהרע — 21
אין סאַד — — — — — — 22
זונען אויפגאנג — — — 23
האָסט געהערט — — — 24
דו... — — — — — — 26
איך האָב געעפענט — — 27
עס פעהלט מיר א סטרונע—28
מיין טיר איז פאַרשלאָסען—29
אויף די וועגען — — — 30

זומער

מיין טעות — — — — — 33
עס קומען אן די נייע טעג—34
אפּריל — — — — — — 34
ניסן — — — — — — — 35
זומער אָוועגט — — — — 36
דער טאָג — — — — — — 37

הערבסט

געלע בלעטער — — — 40
ס׳האָט דער הימעל — — 41
פאַרטריקענט איז דאָס — 42
עס האָט דער קום — — 43

ווינטער ליעדער

א ווינטער פאַרקאָוועט — 46

פאַרשיעדענע ליעדער

צו פריה בין איך צו — — 49
ווי אן אומרוה — — — — 50
דאָס פענסטער איז — — 51
כ׳האָב מיין לעבען — — 52
דער צוג וועט ציהען — — 53
איך בין אין שטאָט — — 53
עס טראָגט זיך דער ווינט—54
בערג שטומע — — — — — 54

צייט לידער

מאך צו דיינע אויגען — — 57
איך בין דאָס קינד — — — 58
צו פוילען — — — — — — 59
איך האָב געפּרואווט — — 60
זאָל פאַלען — — — — — 61
מיין פאַלק — — — — — 61
קהאַקי קליידער — — — — — 62
אויף דער וואך — — — — 63
אויף דעם פּאַראד — — — — 63
א בריעף — — — — — — — 64
אפּגעהאַקטע זיפצען — — — 66
דוד — — — — — — — — 68

מעלאַדיען

נאָךביים ווינעל — — — 75
כ'וועל — — — — — — 76
זיסע לידער יענע לידער — 77
די וועלט — — — — — — 78
שכרות — — — — — — 79
צום מאָמענט — — — — 79
מיינע יאָהרען — — — — — 80
דער נאר — — — — — — 80
האָב איך — — — — — 81
איהר האָט געזאָגט — — — 81
שטאַרק איז מיין פרעגען — 82
מיין שטעטעל — — — — 83
אה די ווייט די ווייט — — 85
א שטיקעל ברויט דראַמאַטישע
פּאָעמע אין איין אקט — 86